

PLANUL URBANISTIC GENERAL AL MUNICIPIULUI BRAŞOV STUDII DE FUNDAMENTARE

Beneficiar:

Primăria Municipiului Braşov

Servicii de elaborare „Actualizare PUG Municipiul Braşov”
Contract de prestării servicii nr. 167/46067/15.05.2020

Prestator:

Asocierea

SC Synergetics Corporation SRL

Lider de asociere

şi

SC Quattro Design SRL

Asociat

ETAPA 01. FORMA SINTETIZATĂ ŞI DIAGNOZA PUG AFLAT ÎN VIGOARE, STUDIILE DE FUNDAMENTARE, SINTEZA STUDIILOR DE FUNDAMENTARE, DIAGNOSTICUL GENERAL ŞI CEL PROSPECTIV, CONCEPTUL DE DEZVOLTARE A ZONEI METROPOLITANE BRAŞOV ŞI ESTIMAREA VIABILITĂŢII FINANCIARE A PROPUNERILOR DIN PLANUL URBANISTIC GENERAL AL MUNICIPIULUI BRAŞOV

1.3. ELABORAREA STUDIILOR DE FUNDAMENTARE

STUDII DE FUNDAMENTARE CU CARACTER CONSULTATIV

STUDIUL 1.3.22. PROFESIONIŞTII

Asociat responsabil: SC Synergetics Corporation SRL

Raport final. Iunie 2022.

Revizia 1

Structura și etapele Planului Urbanistic General al Municipiului Brașov

Etapa 01 Forma sintetizată și diagnoza Planului Urbanistic General aflat în vigoare, studiile de fundamentare, sinteza studiilor de fundamentare, diagnosticul general și cel prospectiv, conceptul de dezvoltare a Zonei Metropolitane Brașov și estimarea viabilității financiare a propunerilor din Planul Urbanistic General al Municipiului Brașov

1.1. Elaborarea formei sintetizate a Planului Urbanistic General actual

1.2. Diagnoza Planului Urbanistic General actual

1.3. Elaborarea studiilor de fundamentare

Studii de fundamentare cu caracter analitic

- 1.3.1. RTAC - Reambularea topografică și actualizare cadastrală
- 1.3.2. HGT - Hidro-Geotehnica
- 1.3.3. ITE - Infrastructura tehnico-edilitară
- 1.3.4. CTZDS - Circulația terenurilor și zonele cu destinații speciale
- 1.3.5. CCC - Circulația și căile de comunicații
- 1.3.6. DSAMBV - Delimitarea spațiului aerian al Municipiului Brașov
- 1.3.7. ALT - Altimetria
- 1.3.8. RP - Relații periurbane
- 1.3.9. ISI - Infrastructura de servicii și cea industrială
- 1.3.10. PNP - Patrimoniul natural și peisajul
- 1.3.11. PC - Patrimoniul construit
- 1.3.12. PMRNRA - Protecția mediului, riscuri naturale și riscuri antropice
- 1.3.13. LCO - Locuirea și cartierele orașului
- 1.3.14. EDU - Educația
- 1.3.15. SAN - Sănătatea
- 1.3.16. AS - Agreementul și sportul
- 1.3.17. PT - Potențial turistic
- 1.3.18. OU - Operațiuni urbane
- 1.3.19. IUP - Indicatori urbanistici de performanță

Studii de fundamentare cu caracter consultativ

- 1.3.20. CET - Cetățenii
- 1.3.21. INV - Investitorii
- 1.3.22. PRO - Profesioniștii

Studii de fundamentare cu caracter prospectiv

- 1.3.23. SD - Societatea și demografia
- 1.3.24. AE - Activitățile economice
- 1.3.25. MUMP - Mobilitatea la nivel urban, periurban și metropolitan
- 1.3.26. RUSC - Reziliența urbană și schimbările climatice

1.4. Formularea sintezei studiilor de fundamentare

1.5. Formularea diagnosticului general și a celui prospectiv

1.6. Elaborarea conceptului de dezvoltare pentru Zona Metropolitană Brașov

1.7. Estimarea viabilității financiare a propunerilor din Planul Urbanistic General al Municipiului Brașov

1.8. Organizarea celei de a doua etape de informare și de consultare a publicului.

Etapa 02 Forma preliminară a Planului Urbanistic General al Municipiului Brașov

2.1. Elaborarea formei preliminare a Planului Urbanistic General al Municipiului Brașov

- 2.1.1. Memoriu general
- 2.1.2. Memoriu de sinteză

2.2. Elaborarea formei preliminare a Regulamentului Local de Urbanism asociat

- 2.2.1. Regulament local de urbanism

2.3. Organizarea celei de a treia etape de informare și de consultare a publicului

- 2.3.1. Informarea și consultarea publicului
- 2.3.2. Raportul informării și consultării publicului

Etapa 03 Obţinerea avizelor şi a acordurilor necesare Planului Urbanistic General al Municipiului Braşov, în baza documentaţiilor specifice şi a legislaţiei în vigoare

- 3.1. Elaborarea documentaţiilor pentru obţinerea acordurilor şi avizelor necesare Planului Urbanistic General al Municipiului Braşov
- 3.2. Actualizarea documentaţiilor cu eventualele completări şi observaţii cerute sau primite pe parcursul procesului de avizare
- 3.3. Acordarea de asistenţă Beneficiarului în vederea obţinerii acordurilor şi avizelor necesare Planului Urbanistic General al Municipiului Braşov
- 3.4. Elaborarea Planului Coordonator Spaţial al Reţelelor Majore de Infrastructură

Etapa 04 Forma finală a Planului Urbanistic General al Municipiului Braşov

- 4.1. Elaborarea formei finale a Planului Urbanistic General al Municipiului Braşov
- 4.2. Elaborarea formei finale a Regulamentului Local de Urbanism asociat
- 4.3. Organizarea celei de a patra etape de informare şi de consultare a publicului

Etapa 05 Predarea şi integrarea Planului Urbanistic General al Municipiului Braşov în Sistemul Informaţional Geografic (SIG/GIS)

- 5.1. Predarea formei finale a Planului Urbanistic General al Municipiului Braşov
- 5.2. Predarea formei finale a Regulamentului Local de Urbanism asociat
- 5.3. Integrarea Planului Urbanistic General al Municipiului Braşov în Sistemul Informaţional Geografic (SIG/GIS).

Date de recunoaștere a documentației

I. Elaboratori P.U.G. al Municipiului Brașov

SC Synergetics Corporation SRL – asociat principal

Coordonator proiect: [REDACTED]

SC Quattro Design SRL - asociat

Manager de proiect: [REDACTED]

Șef de proiect complex: [REDACTED]

II. Etapa/faza/studiul

Etapa I. Forma sintetizată și diagnoza Planului Urbanistic General aflat în vigoare, studiile de fundamentare, sinteza studiilor de fundamentare, diagnosticul general și cel prospectiv, conceptul de dezvoltare a Zonei Metropolitane Brașov și estimarea viabilității financiare a propunerilor din Planul Urbanistic General al Municipiului Brașov

Faza 1.3. Elaborarea studiilor de fundamentare – Studii de fundamentare cu caracter consultativ

Studiul 1.3.22. Profesioniști

III. Elaboratori studiu

Asociat responsabil: SC Synergetics Corporation SRL

Coordonator studiu: [REDACTED]

IV. Lista autorilor

Piese scrise: [REDACTED]

Piese desenate: [REDACTED]

V. Cuprinsul studiului

1. Notă metodică	1
1.1. Cadrul metodic al studiilor de fundamentare	1
1.1.1. Elemente generale privind metodologia de elaborare	1
1.1.2. Rezultate anticipate	2
1.1.3. Echipa de elaborare și de verificare a studiului	2
1.2. Contextul european și românesc	3
1.2.1. Contextul european și documentele de referință	3
1.2.2. Contextul național și documente de referință	3
1.3. Problematică și obiective specifice	4
1.3.1. Obiectivele și limitele studiului	4
1.3.2. Relevanța studiului pentru Planul Urbanistic General	5
1.3.3. Problematică și întrebări de cercetare	6
1.4. Ipoteze și metode de cercetare	6
1.4.1. Metodologie	6
1.4.2. Ipoteze de cercetare	7
1.4.3. Modelele de analiză	7
1.4.4. Calitatea și consistența datelor	8
1.5. Glosar de termeni	8
2. Analiza și recomandări	11
2.1. Populația studiată – profilul respondenților	11
2.1.1. Profilul participanților la studiul cantitativ (chestionar online)	11
2.1.2. Profilul participanților la etapa calitativă – focus-grupuri	13
2.2. Profilul orașului în opinia profesioniștilor	15
2.2.1. Principalele avantaje ale Municipiului Brașov	15
2.2.2. Principalele dezavantaje ale Municipiului Brașov	16

2.2.3.	Principalele ameninţări asupra Municipiului Braşov, în cazul în care acesta îşi va păstra tendinţele de dezvoltare actuale	21
2.2.4.	Soluţiile propuse de către profesionişti în vederea rezolvării problemelor enunţate	22
2.2.5.	Investiţii strategice pentru dezvoltarea sustenabilă a Municipiului Braşov, în opinia profesioniştilor	23
2.2.6.	Elemente de patrimoniu natural şi construit ce necesită protejare, în opinia profesioniştilor	24
2.2.7.	Principii de dezvoltare urbană a Municipiului Braşov, în opinia profesioniştilor	25
2.2.8.	Măsuri ce ar trebui propuse prin noul Plan Urbanistic General al Municipiului Braşov, în opinia profesioniştilor	27
2.2.9.	Factori ce influenţează calitatea documentaţiilor de urbanism	29
2.3.	Cartierele Municipiului Braşov	30
2.3.1.	Cartiere valoroase ale Municipiului Braşov	30
2.3.2.	Cartiere bine echipate ale Municipiului Braşov	30
2.3.3.	Cartiere defavorizate ale Municipiului Braşov	31
2.3.4.	Cartiere cu disfuncţionalităţi din perspectiva echipării tehnico-edilitare	32
2.3.5.	Cartiere aglomerate din perspectiva traficului rutier, în opinia profesioniştilor	32
2.3.6.	Cartiere ce necesită intervenţii prioritare, în opinia profesioniştilor din Municipiul Braşov	33
2.4.	Centrul oraşului în opinia profesioniştilor	34
2.4.1.	Definirea centrului Municipiului Braşov, prin intermediul locurilor sale reprezentative, în opinia profesioniştilor	34
2.4.2.	Definirea centrului turistic al Municipiului Braşov, prin intermediul locurilor sale reprezentative, în opinia profesioniştilor	36
2.5.	Zona periurbană şi zona metropolitană a oraşului în opinia profesioniştilor	38
2.5.1.	Diagnosticul stării urbanistice actuale a Municipiului Braşov şi analiza spaţiului posibilităţilor sale viitoare de dezvoltare;	38
2.5.2.	Ierarhia problemelor cronice şi acute cu care se confruntă Municipiul Braşov, atât în momentul de faţă, cât şi în viitorul scurt, mediu şi lung, din perspectiva profesioniştilor;	38
2.5.3.	Analiza critică a soluţiilor propuse de profesionişti la aceste probleme, din care să reiasă nivelul de responsabilitate şi pragmatismul soluţiilor imaginate, precum şi viabilitatea mecanismelor de implementare propuse.	39
3.	Rezumat – Sinteza studiului de fundamentare	40
3.1.	Scopul studiului şi relevanţa pentru PUG	40
3.2.	Obiectivele şi limitele studiului	41
3.3.	Legătura cu alte studii de fundamentare	41
3.4.	Concluziile sondajului de opinie	41
4.	Bibliografie şi surse	43
4.1.	Documente strategice	43
4.2.	Documentaţii de amenajarea teritoriului şi urbanism [inclusiv studii anterioare]	43
4.3.	Surse bibliografice	43
4.4.	Surse cartografice şi iconografice	43
4.5.	Surse statistice	44

VI. Lista figurilor şi cartogramelor

Figura 1.	Specializările respondenţilor din cadrul studiului cantitativ Sursa: Date colectate prin intermediul chestionarului şi prelucrate de proiectant (Aky General Concept – Andreea Acasandre, 2021)	11
Figura 2.	Profesiile participanţilor la studiul cantitativ Sursa: Date colectate prin intermediul chestionarului şi prelucrate de proiectant (Aky General Concept – Andreea Acasandre, 2021)	12
Figura 3.	Unde lucrează în prezent respondenţii Sursa: Date colectate prin intermediul chestionarului şi prelucrate de proiectant (Aky General Concept – Andreea Acasandre, 2021)	12
Figura 4.	De cât timp lucrează respondenţii în Municipiul Braşov Sursa: Date colectate prin intermediul chestionarului şi prelucrate de proiectant (Aky General Concept – Andreea Acasandre, 2021)	13

Figura 5. Principalele avantaje ale Municipiului Brașov, în opinia profesioniștilor care au participat la studiul cantitativ (<i>chestionar</i>) Sursa: Date colectate prin intermediul chestionarului și prelucrate de proiectant (Aky General Concept – Andreea Acasandre, 2021)	15
Figura 6. Principalele dezavantaje ale Municipiului Brașov, în opinia profesioniștilor care au participat la studiul cantitativ (<i>chestionar</i>) Sursa: Date colectate prin intermediul chestionarului și prelucrate de proiectant (Aky General Concept – Andreea Acasandre, 2021)	16
Figura 7. Principalele probleme ale Municipiului Brașov, menționate de către profesioniști, din perspectiva dezvoltării urbane Sursa: Date colectate prin intermediul chestionarului și prelucrate de proiectant (Aky General Concept – Andreea Acasandre, 2021)	17
Figura 8. Principalele amenințări pentru Municipiul Brașov, menționate de către profesioniști, din perspectiva dezvoltării urbane Sursa: Date colectate prin intermediul chestionarului și prelucrate de proiectant (Aky General Concept – Andreea Acasandre, 2021)	21
Figura 9. Soluții propuse de către profesioniști pentru rezolvarea problemelor orașului Sursa: Date colectate prin intermediul chestionarului și prelucrate de proiectant (Aky General Concept – Andreea Acasandre, 2021)	22
Figura 10. Investiții considerate strategice de către profesioniști, pentru remedierea/ameliorarea problemelor enunțate Sursa: Date colectate prin intermediul chestionarului și prelucrate de proiectant (Aky General Concept – Andreea Acasandre, 2021)	23
Figura 11. Principii, în opinia profesioniștilor, ce ar trebui să ghideze dezvoltarea Municipiului Brașov Sursa: Date colectate prin intermediul chestionarului și prelucrate de proiectant (Aky General Concept – Andreea Acasandre, 2021)	25
Figura 12. Principalele măsuri propuse de către profesioniști pentru reducerea deplasărilor cu autoturismul personal Sursa: Date colectate prin intermediul chestionarului și prelucrate de proiectant (Aky General Concept – Andreea Acasandre, 2021)	26
Figura 13. Principalele măsuri propuse de către profesioniști pentru a fi avute în vedere de noul Plan Urbanistic General al Municipiului Brașov Sursa: Date colectate prin intermediul chestionarului și prelucrate de proiectant (Aky General Concept – Andreea Acasandre, 2021)	27
Figura 14. Principalii factori care influențează calitatea documentațiilor de urbanism, în opinia profesioniștilor Sursa: Date colectate prin intermediul chestionarului și prelucrate de proiectant (Aky General Concept – Andreea Acasandre, 2021)	29
Figura 15. Cele mai valoroase cartiere (<i>din punct de vedere istoric</i>) ale Municipiului Brașov din perspectiva profesioniștilor care au participat la studiul cantitativ Sursa: Date colectate prin intermediul chestionarului și prelucrate de proiectant (Aky General Concept – Andreea Acasandre, 2021)	30
Figura 16. Cele mai bine echipate cartiere (<i>dotări aferente locuirii – școli, grădinițe, comerț, rețele edilitare</i>) ale Municipiului Brașov din perspectiva profesioniștilor care au participat la studiul cantitativ Sursa: Date colectate prin intermediul chestionarului și prelucrate de proiectant (Aky General Concept – Andreea Acasandre, 2021)	31
Figura 17. Cele mai defavorizate cartiere ale Municipiului Brașov din perspectiva profesioniștilor care au participat la studiul cantitativ (<i>cartiere slab echipate, care au accesibilitate scăzută, cu construcții de calitate slabă, caracterizate de o dezvoltare necontrolată de tip urban sprawl</i>) Sursa: Date colectate prin intermediul chestionarului și prelucrate de proiectant (Aky General Concept – Andreea Acasandre, 2021)	31
Figura 18. Cele mai aglomerate cartiere ale Municipiului Brașov din perspectiva profesioniștilor care au participat la studiul cantitativ Sursa: Date colectate prin intermediul chestionarului și prelucrate de proiectant (Aky General Concept – Andreea Acasandre, 2021)	32
Figura 19. Zonele spre care ar trebui concentrată dezvoltarea Municipiului Brașov, în opinia profesioniștilor care au participat la studiul cantitativ Sursa: Date colectate prin intermediul chestionarului și prelucrate de proiectant (Aky General Concept – Andreea Acasandre, 2021)	33
Figura 20. Locurile care se află în centrul Municipiului Brașov , în opinia profesioniștilor care au participat la chestionar Sursa: Date colectate prin intermediul chestionarului și prelucrate de proiectant (Aky General Concept – Andreea Acasandre, 2021)	34
Figura 21. Alte locuri care se află în centrul Municipiului Brașov , în opinia profesioniștilor care au participat la chestionar, și care nu au fost menționate în lista predefinită Sursa: Date colectate prin intermediul chestionarului și prelucrate de proiectant (Aky General Concept – Andreea Acasandre, 2021)	35
Figura 22. Locuri care se află în centrul turistic al Municipiului Brașov , în opinia profesioniștilor care au participat la chestionar Sursa: Date colectate prin intermediul chestionarului și prelucrate de proiectant (Aky General Concept – Andreea Acasandre, 2021)	36

Figura 23. Alte locuri care se află în **centrul turistic al Municipiului Braşov**, în opinia profesioniştilor care au participat la chestionar, şi care nu au fost menţionate în lista predefinită Sursa: Date colectate prin intermediul chestionarului şi prelucrate de proiectant (Aky General Concept – Andreea Acasandre, 2021)_____ 37

IX. Lista de semnături și ștampile

[Redacted signature]

[Redacted signature]

[Redacted signature]

[Redacted signature]

[Redacted signature]

1. Notă metodică

1.1. Cadrul metodic al studiilor de fundamentare

1.1.1. Elemente generale privind metodologia de elaborare

Conform Ordinului 233/2016 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul și de elaborare și actualizare a documentațiilor de urbanism, pentru toate categoriile de studii de fundamentare, precum și în conformitate cu Caietul de Sarcini, demersul elaborării studiilor de fundamentare (cu excepția studiilor pentru care este specificat alt demers) va cuprinde următoarele puncte:

- Delimitarea obiectului studiat;
- Analiza critică a situației existente;
- Evidențierea și ierarhizarea disfuncțiilor, precum și a mecanismelor cauzale care le-au produs;
- Prognoze, acolo unde este cazul;
- Propuneri de eliminare sau de diminuare a disfuncțiilor;
- Priorități de intervenție;
- Scenarii și alternative de dezvoltare.

Fiecare studiu de fundamentare se finalizează cu o sinteză, axată în principal pe diagnosticarea disfuncționalităților și pe formularea propunerilor de eliminare/diminuare a acestora și de valorificare a potențialului.

Studiile de fundamentare elaborate în cadrul prezentului contract vor respecta următoarele condiții, în conformitate cu solicitările Caietului de Sarcini:

- Secțiunea metodică a fiecărui studiu va trata cel puțin următoarele aspecte:
 - Enunțarea în mod explicit a ipotezelor de cercetare și cele de lucru, care stau la baza studiului;
 - Analizarea critică a calității datelor folosite, atât a celor numerice, cât și a celor grafice;
 - Explicarea modelului sau modelelor de analiză folosite în cadrul studiului. În cazul în care sunt folosite modele matematice, trebuie să se regăsească în mod clar ipotezele și mecanismele cauzale care stau la baza modelului, structura modelului, funcționarea modelului, rezultatele modelului, pachetul minim de date necesare funcționării modelului, precum și limitările acestuia.
- Studiul va respecta următoarele elemente-cadru:
 - Fiecare studiu va analiza critic stadiul actual al cunoașterii pentru tematica pe care o tratează, precum și exemplele relevante naționale sau internaționale de bune practici în domeniu.
 - Referințele bibliografice trebuie prezentate în mod unitar la finalul studiului;
 - Fiecare studiu va ierarhiza și ordona problemele studiate și metodele propuse pentru rezolvarea lor;
 - Metodele propuse pentru rezolvarea problemelor studiate vor fi formulate într-o manieră care să permită transpunerea lor în reglementările Planului Urbanistic General, precum și relaționarea lor cu operațiuni urbane clar formulate.
- Rezultatele fiecărui studiu vor fi sistematizate în felul următor:
 - Condițiile care asigură viabilitatea soluțiilor propuse în cadrul studiului;
 - Operațiunile urbane care integrează soluțiile propuse în cadrul studiului, clar definite și delimitate teritorial și formulate într-o manieră care să le permită transpunerea în reglementările PUG;
 - Seturile preliminare de reglementări, împreună cu fundamentarea lor, relaționate la operațiunile urbane propuse.
- Fiecare studiu va cuprinde câte un rezumat de maximum trei pagini, scris într-un limbaj clar și explicit. Rezumatul va trata următoarele aspecte:
 - Sintetizarea demonstrației făcute în cadrul studiului;
 - Explicarea în termeni simpli aplicabilitatea studiului pentru Planul Urbanistic General;
 - Enumerarea și explicarea limitărilor studiului;
 - Ilustrarea modalității de integrare cu restul studiilor în fundamentarea Planului Urbanistic General.

1.1.2. Rezultate anticipate

Scopul studiului, conform Caietului de sarcini, constă în analizarea aşteptărilor şi implicarea specialiştirilor în urbanism, în amenajarea teritoriului, în disciplinele ingineresti asociate şi în administraţia publică în dezvoltarea Municipiului Braşov.

Rezultate minime anticipate, conform Caietului de sarcini:

1. Un sondaj de opinie făcut pe un eşantion reprezentativ de profesionişti, care să sistematizeze următoarele teme:
 - 1.1. Starea urbanistică actuală şi traiectoriile posibile de evoluţie a Municipiului Braşov şi a Zonei Metropolitane Braşov;
 - 1.2. Problemele cronice şi acute cu care se confruntă Municipiul Braşov, atât în momentul de faţă, cât şi în viitorul scurt, mediu şi lung;
 - 1.3. Propunerile de soluţii gândite de profesionişti la problemele enunţate la punctul anterior, precum şi mecanismele de implementare propuse pentru soluţiile imaginate.
2. O analiză critică a sondajului de la punctul anterior, care să clarifice următoarele aspecte:
 - 2.1. Diagnosticul stării urbanistice actuale a Municipiului Braşov şi analiza spaţiului posibilităţilor sale viitoare de dezvoltare;
 - 2.2. Ierarhia problemelor cronice şi acute cu care se confruntă Municipiul Braşov, atât în momentul de faţă, cât şi în viitorul scurt, mediu şi lung, din perspectiva profesioniştirilor;
 - 2.3. Analiza critică a soluţiilor propuse de profesionişti la aceste probleme, din care să reiasă nivelul de responsabilitate şi pragmatismul soluţiilor imaginate, precum şi viabilitatea mecanismelor de implementare propuse.

Studiul va fi corelat cu studiile de fundamentare 1.3.2. Hidro-Geotehnica, 1.3.3. Infrastructura tehnico-edilitară, 1.3.4. Circulaţia terenurilor şi zonele cu destinaţii speciale, 1.3.5. Circulaţia şi căile de comunicaţii, 1.3.6. Delimitarea spaţiului aerian al Municipiului Braşov, 1.3.7. Altimetria, 1.3.8. Relaţii periurbane, 1.3.9. Infrastructura de servicii şi cea industrială, 1.3.10. Patrimoniul natural şi peisajul, 1.3.11. Patrimoniul construit, 1.3.12. Protecţia mediului, riscuri naturale şi riscuri antropice, 1.3.13. Locuirea şi cartierele oraşului, 1.3.14. Educaţia, 1.3.15. Sănătatea, 1.3.16. Agreementul şi sportul, 1.3.17. Potenţial turistic, 1.3.18. Operaţiuni urbane, 1.3.19. Indicatori urbanistici de performanţă, 1.3.20. Cetăţenii, 1.3.21. Investitorii, 1.3.23. Societatea şi demografia, 1.3.24. Activităţile economice, 1.3.25. Mobilitatea la nivel urban, periurban şi metropolitan şi 1.3.26. Rezilienţa urbană şi schimbările climatice.

1.1.3. Echipa de elaborare şi de verificare a studiului

Conform documentelor de eligibilitate prezentate de Asocieria Synergetics Corporation SRL/ Quattro Design SRL, exigenţele cuprinse în Fişa de date a achiziţiei şi în Caietul de sarcini au condus la următoarea structurare a echipei de elaborare/verificare a conţinutului studiului:

- Expert cheie - Manager de proiect – [REDACTED]
- Expert cheie - Şef proiect complex – [REDACTED]
- Expert cheie - Sociologie urbană şi demografie – [REDACTED]
- Expert non-cheie - Tehnologia informaţiei şi sisteme informaţionale geografice (SIG/GIS) - [REDACTED]

Echipa este extinsă cu următoarele poziţii, necesare elaborării:

- Coordonator studiu Synergetics Corporation – [REDACTED]
- Specialist cercetare sociologică – [REDACTED]
- Specialist comunicare – [REDACTED]

1.2. Contextul european și românesc

1.2.1. Contextul european și documentele de referință

Participarea publică este un concept puternic asociat cu democrația. Acesta este „un concept nou și nu are o singură modalitate de definire”¹. Termenul își are rădăcinile în Antichitate, fiind revigorat pe parcursul ultimelor decenii și, în același timp, câpătând tot mai multă forță și notorietate, o dată cu evoluția societății și principiilor democratice. Participarea publică este astăzi un simbol al democrației și al forței sale în cadrul statelor de drept, fiind, de altfel, unul dintre cele mai importante principii ale Uniunii Europene. „Din ce în ce mai multe organizații, fie ele administrative, politice, guvernamentale, economice sau de altă natură, consideră că întregul proces de adoptare a unei decizii trebuie parcurs alături de publicurile care ar putea să contribuie la modelarea deciziei și/sau la implementarea acesteia”². Principiul subsidiarității, având la bază garantarea faptului că deciziile din interiorul Uniunii Europene sunt luate cât mai aproape de cetățeni, în plan național, regional sau chiar local este întărit de participarea publică și implicarea cetățenilor în luarea deciziilor.

Una dintre posibilele definiții pe care le putem da conceptului de participare publică este: „Participarea publică este un proces prin care diferite categorii de actori, fie ei din sfera guvernării, a societății civile, din mediul economic etc, încearcă să interacționeze, prin intermediul canalelor de comunicare publică, cu diferite categorii de public, pentru a identifica nevoile, opiniile sau credințele acestora, cu scopul declarat de a le asocia (abordare top-down) sau de a se asocia (abordare bottom-up) procesului de adoptare a unor decizii/politici publice, în vederea creșterii gradului de transparență și sustenabilitate a deciziilor/politicilor publice respective”³. Punerea sa în practică este variată și, tot în baza principiului subsidiarității, este lăsată la îndemâna fiecărui membru al Uniunii Europene. Cu toate acestea, Uniunea Europeană oferă anumite principii de bază privind abordarea participativă în procesele de luare a deciziilor la nivelul statelor membre, printre care și România. Astfel, abordarea participativă este garantată de către Uniunea Europeană prin Tratatul de la Lisabona, din 2007. În cadrul acestuia este specificat, la articolul 8, că „Orice cetățean are dreptul de a participa la viața democratică a Uniunii. Deciziile se iau în mod cât mai deschis și la un nivel cât mai apropiat posibil de cetățean”⁴.

Chiar înainte de adoptarea Tratatului de la Lisabona, Uniunea Europeană a avut ca preocupare abordarea participativă, concretizată la nivelul anului 2001 în Cartea albă a Bunei Guvernări, care pune în prim-plan cele 5 principii ale bunei guvernări, cu mențiunea că acestea nu pot fi aplicate de instituțiile publice separat, ci doar împreună. Acestea sunt:

- **Deschiderea** – o comunicare activă asupra activității proprii și asupra deciziilor luate; folosirea unui limbaj accesibil;
- **Participare** – asigurată în toate etapele unei politici publice, de la inițiere până la implementare și evaluare;
- **Răspundere** – clarificarea rolurilor diverselor instituții și asumarea responsabilității de către fiecare instituție în parte;
- **Eficientă** – politicile publice au nevoie de obiective clare, de o evaluare a impactului viitor și de folosirea experienței anterioare pentru a furniza ceea ce este necesar la momentul potrivit;
- **Coerentă** – politicile publice trebuie să fie coerente, ușor de înțeles și consecvente⁵. (Preda, O et al, 2007, p. 13)

1.2.2. Contextul național și documente de referință

Amenajarea teritoriului și urbanismul, ca activități complexe de gestionare spațială a unui teritoriu, oferă cadrul strategic pentru dezvoltarea coerentă și durabilă a întregului continent european și constituie o preocupare permanentă pentru toate statele.

Activitatea de urbanism trebuie să se desfășoare cu respectarea autonomiei locale, pe baza principiului parteneriatului, transparenței, descentralizării serviciilor publice, **participării populației în procesul de luare a**

¹ Miulescu, V., 2017. Evoluția legislației în domeniul participării publice, transparenței decizionale și accesului liber la informațiile de interes public, după aderarea României la Uniunea Europeană, București: Universul Juridic

² Idem

³ Pricopie, R., 2010. Participarea publică - Comunicare pentru dezvoltare durabilă. I ed. București: Editura comunicare.ro

⁴ Tratatul de la Lisabona, 2007

⁵ Preda, O., Olteanu, S. & Presadă, F., 2007. Există participare publică în România? Participare publică între legislație și eficiență, Buzău: Centrul de resurse pentru participare publică, Tipogrup Press

deciziilor, precum şi al dezvoltării durabile, conform cărora deciziile generaţiei prezente trebuie să asigure dezvoltarea, fără a compromite dreptul generaţiilor viitoare la existenţă şi dezvoltare proprie.

Ancheta sociologică privind opţiunile populaţiei contribuie, prin conţinutul său, la o dezvoltare coerentă şi durabilă a teritoriului, având ca principal scop identificarea modului în care localitatea este percepută de către locuitorii săi, stabilirea principalelor tendinţe de dezvoltare, percepute de către locuitori şi interpretate prin operaţionalizare de către profesionişti, prin proiectarea riscurilor şi oportunităţilor la care respectiva comunitate este supusă.

Principalele **obiective generale ale anchetei sociologice privind percepţia locuitorilor** sunt:

- identificarea calităţilor percepute de către locuitori, cu privire la localitate, în general;
- identificarea principalelor calităţi percepute de către locuitori, cu privire la fiecare subzonă/cartier din cadrul localităţii;
- identificarea nevoilor populaţiei privind servicii de învăţământ, sănătate, cultură, ca elemente complementare ale locuirii, ce asigură o bună calitate a vieţii pentru populaţiei şi o dezvoltare viitoare coerentă a comunităţii;
- identificarea priorităţilor de dezvoltare din punctul de vedere al locuitorilor;
- stabilirea principalilor indicatori privind evoluţia locuirii, construcţiilor, infrastructura de circulaţii şi reţele edilitare.

Elaborarea lucrării se va face în conformitate cu prevederile Legii 350 /2001 cu actualizările şi completările ulterioare (inclusiv Legea nr. 242 din 23/06/2009, privind aprobarea Ordonanţei Guvernului nr. 27/2008), precum şi în conformitate cu tema de proiectare din documentaţia de atribuire.

1.3. Problematică şi obiective specifice

1.3.1. Obiectivele şi limitele studiului

Obiectivul principal al studiilor de fundamentare consultative îl constituie includerea proceselor participative în configurarea, planificarea şi implementarea intervenţiilor în corelare cu priorităţile şi necesităţile semnalate de factorii interesaţi (administraţie publică locală, mediul de afaceri, societate civilă şi cetăţeni).

Obiective secundare:

- Educarea publicului cu privire la planificarea strategică şi urbană şi încurajarea participării comunităţii în luarea deciziilor;

Consultarea publicului în etapa de elaborare;

- Prioritizarea măsurilor de intervenţie (investiţii, opţiuni de folosire a spaţiului etc.);
- Identificarea soluţiilor optime de dezvoltare.

În raport cu actele normative în vigoare, precum şi a altor studii de specialitate, considerate exemple de bună practică⁶, în funcţie de implicarea cetăţenilor se disting **trei principii directe pentru consultarea publicului**:

- **Informarea** (*relaţie într-o singură direcţie: ADMINISTRAŢIE → FACTORI INTERESAŢI*): administraţia va produce şi distribui informaţii de interes pentru factorii interesaţi. Astfel, se vor avea în vedere atât **accesul pasiv la informaţiile solicitate** de factorii interesaţi, cât şi **măsurile active**, luate de către administraţie, **pentru diseminarea informaţiilor** către factorii interesaţi.

Scop: creşterea şi îmbunătăţirea cantitativă şi calitativă a informaţiilor furnizate de către administraţie; informarea corespunzătoare a factorilor interesaţi cu privire la drepturile acestora şi înţelegerea lor, pentru a putea acţiona.

- **Consultarea** (*relaţie în dublu sens: ADMINISTRAŢIE → ← FACTORI INTERESAŢI*): factorii interesaţi vor oferi feedback administraţiei. Obiectivul va consta în căutarea şi **identificarea viziunilor** factorilor interesaţi şi în **furnizarea informaţiilor** deţinute de către aceştia despre subiectul vizat.

Scop: creşterea constantă a oportunităţilor factorilor interesaţi de a da feedback-uri în procesul de luare a deciziilor, prin orice mijloace (legi, politici, instituţii specializate etc.).

⁶ ex. OECD – Engaging Citizens in Policy -Making: Information, Consultations and Public Participations, 2001

- **Participarea activă** (*relație de tip parteneriat: ADMINISTRAȚIE ↔ FACTORI INTERESAȚI*): prin colaborarea cu administrația, factorii interesați vor fi implicați activ în procesul de luare a deciziilor. **Va fi recunoscut și acceptat rolul acestora în modelul de dezvoltare propus, dar responsabilitatea pentru propunerea finală va fi exclusiv a administrației.**

Scop: sporirea efortului de a angrena și implica factorii interesați în proiectele de dezvoltare și investiții prin mijloace moderne și atractive.

Scopul prezentului studiu este **identificarea cerințelor și opțiunilor profesioniștilor, specialiști în diverse domenii ale dezvoltării urbane, privind măsurile care se impun pentru regenerarea și dezvoltarea diferitelor zone. Totodată, profesioniștii invitați la discuții precum și cei prezenți în cadrul focus-grupurilor organizate sunt locuitori ai Municipiului Brașov, fapt ce le oferă și perspectiva locuirii în acest oraș.** Obiectivele sunt următoarele:

- Identificarea principalelor elemente de potențial ale localității, în opinia profesioniștilor;
- Identificarea principalelor probleme la nivelul municipiului din punctul de vedere al profesioniștilor;
- Identificarea principalelor amenințări cu care se confruntă localitatea, în cazul în care aceasta își va menține tendințele de dezvoltare actuale;
- Identificarea unor propuneri de soluții pentru problemele identificate;

Principalele limitări ale studiului sunt determinate de structura eșantionului și de modul de distribuire al sondajului de opinie ca urmare a contextului pandemic actual. Astfel, structura socio-demografică a populației chestionate nu reflectă structura actuală a populației din Municipiul Brașov. Cu toate acestea, problemele, elementele de potențial, amenințările identificate de către respondenți sunt cele reale și, în baza legii numerelor mari, acestea reflectă situația actuală a locuirii în această parte a țării. În ceea ce privește cele patru focus-grupuri desfășurate ca parte a acestei cercetări, participanții au fost desemnați prin invitație directă, în baza disponibilității. Totuși, problemele discutate reflectă un grad mare de complexitate, fiecare discuție având un anumit specific și discutându-se aspecte atât de nivel macro cât și de nivel micro.

1.3.2. Relevanța studiului pentru Planul Urbanistic General

În cadrul procesului de elaborare a **PUG Municipiul Brașov**, înțelegerea modului în care profesioniștii specializați și implicați activ în dezvoltarea orașului percep cadrul lor de viață precum și vocația acestuia, alături de celelalte dotări aferente orașului, reprezintă primul pas în stabilirea obiectivelor strategice de dezvoltare teritorială. Această analiză este realizată atât din perspectiva capitalului excepțional al teritoriului, cât și din cel al bunei utilizări a teritoriului pentru locuire și alte activități.

Studiul contribuie, totodată, la stabilirea, pe criterii științifice date de metodologia de cercetare prezentată și aplicată în cadrul studiului, a unei diagnosticări a teritoriului din perspectiva profesioniștilor, premisă pentru dezvoltarea ulterioară a teritoriului studiat.

Această diagnosticare este corelată cu problemele și calitățile actuale ale teritoriului, din perspectiva profesioniștilor specializați în diverse domenii ale dezvoltării urbane, însoțită totodată de elemente de viziune precum sunt **elementele de potențial și posibile soluții de rezolvare ale actualelor neajunsuri**. Așadar, identificarea și evaluarea aspectelor pozitive și negative reprezintă un alt obiectiv al prezentului studiu de fundamentare, care formulează direcții corelate de acțiune la nivel regional, metropolitan și local din perspectiva integratoare a resurselor naturale, antropice și din perspectiva factorului uman. Acest obiectiv face legătura, deci, cu alte domenii majore de acțiune (protejarea patrimoniului cultural; protejarea patrimoniului antropic etc.), stabilind direcții corelate de dezvoltare teritorială care vor fi transpuse în Planul Urbanistic General la mai multe niveluri, și anume:

- Elaborarea propunerilor de dezvoltare, bazate pe obiectivele de reducere a disparităților și distribuție coerentă a populației în teritoriu;
- Adaptarea modului de dezvoltare permis la caracteristicile locale de ordin uman, natural și antropic;
- Fundamentarea aspectelor strategice ale PUG, și anume: strategia de dezvoltare spațială; planul de acțiune pentru implementare și programul de investiții publice și, în particular: stabilirea obiectivelor de utilitate

publică; stabilirea zonelor de restructurare și regenerare urbană și peisageră; stabilirea operațiunilor urbanistice necesare, adaptate contextului.

1.3.3. Problematică și întrebări de cercetare

Acest studiu face parte din suita de studii consultative aferente Planului Urbanistic General al Municipiului Brașov. Având la bază o metodologie mixtă, constituită atât din focus-grupuri cât și din chestionare, această cercetare abordează problematica dezvoltării localității din perspectiva specialiștilor specializați în diverse domenii ale dezvoltării orașului. Tematica mobilității urbane și periurbane la nivelul Municipiului este una dintre ramurile acestei problematice privind dezvoltarea urbană. Fiind unul dintre aspectele cele mai importante pentru calitatea vieții locuitorilor, fapt ce reiese nu doar din discuțiile cu specialiștii în mobilitate ci și cu cetățenii și cu investitorii, comportamentul de deplasare al oamenilor în oraș, fie ei locuitori permanenți sau turiști, vizitatori, este de foarte mare interes. O a doua tematică abordată în cadrul studiului este cea privind funcționalitatea și zonificarea orașului. Așa cum s-a precizat deseori în cadrul discuțiilor, orașele actuale și-au schimbat structura funcțională, cauzând astfel modificări profunde la nivelul percepției și comportamentului. Este adusă în discuție problematica dezvoltării cartierelor, privită atât la nivel micro prin „orașul de 5 minute” sau „orașul de 15 minute”, cât și la nivel macro, prin dezvoltarea unor sisteme și strategii de conexiune în teritoriul urban și periurban. Orașul și-a depășit limitele administrative, fapt ce, inevitabil, atinge și subiectul neajunsurilor legislative.

Principalele întrebări de cercetare care au stat la baza prezentului studiu sunt:

- Care sunt opiniile specialiștilor din diversele ramuri ale dezvoltării orașului asupra potențialului localității?
- Cum impactează nevoile anumitor ramuri ale dezvoltării orașului alte ramuri de planificare?
- Care sunt cele mai puternice direcții de dezvoltare și elemente de potențial ale Municipiului Brașov, în opinia specialiștilor?

1.4. Ipoteze și metode de cercetare

1.4.1. Metodologie

Prezenta lucrare vizează înțelegerea modului în care **profesioniștii specializați în diverse domenii ale dezvoltării urbane și care activează în Municipiul Brașov** se raportează la cadrul lor de viață, atât din perspectiva situației existente (calități și defecte), cât și din punct de vedere al perspectivelor de dezvoltare viitoare (priorități de intervenții, priorități de dezvoltare, metode prin care pot fi reduse sau atenuate problemele actuale ș.a.m.d.). Această cercetare plasează în prim-plan Municipiul Brașov, scopul principal fiind constituirea unei imagini coerente de dezvoltare cu ajutorul specialiștilor și privind situația existentă și proiectată din unghiul de vedere al diverselor profesii ce definesc spațiul urban.

Studiul este bazat pe o metodologie mixtă, ce cuprinde atât date culese prin **metoda cantitativă a anchetei sociologice**, în urma aplicării chestionarului, cât și date de natură calitativă, colectate prin intermediul focus grupurilor desfășurate în sistem online, dată fiind *pandemia de COVID-19*. Au fost, deci, realizate **patru focus-grupuri** cu specialiști din domenii precum: **[1] arhitectură și urbanism – discuții OAR; [2] mobilitate și transporturi; [3] rețele edilitare; [4] monumente.**

Studiul a avut în vedere identificarea principalelor probleme ale municipiului, nu doar din punct de vedere general, ci și din perspectiva diferitelor particularități pe care acestea le prezintă, din perspectiva specialiștilor și punctelor acestora de vedere și înțelegere a spațiului urban, putând în urma obținerii răspunsurilor, să realizăm un profil coerent al arealelor ce constituie acest oraș important la nivel național, punctând astfel principalele probleme, puncte tari și direcții de intervenție necesare. Totodată, a fost adusă în discuție vocația localității și perspectivele sale de dezvoltare din punct de vedere economic. Dat fiind că este un punct important nu doar din perspectivă turistică ci și economică, a fost adusă în discuție viitoarea sa direcție de evoluție și amenințările ce planează asupra orașului în următorii 10 ani.

Având în vedere situația pandemică generată de virusul SARS-COV-2, ancheta s-a desfășurat exclusiv în mediul online prin intermediul a mai multor canale de comunicație (pagina web a primăriei, pagini de Facebook) și prin intermediul a mai multor metode de promovare (anunțuri pe pagini web, reclame și promovări pe pagini web). Metoda de colectare a informației este random, informațiile oferite în cadrul acestei anchete reflectând gradul de interes și disponibilitatea de a răspunde a participanților la studiu.

Chestionarul a fost realizat utilizând platforma Alchemer, având atât întrebări generale cu privire la oraș și problemele/punctele sale tari, cât și întrebări specifice, destinate fiecărei categorii profesionale.

Focus grupurile dedicate profesioniștilor s-au desfășurat, așa cum am precizat anterior, tot în mediul online, în perioada **aprilie-iunie 2021**. La aceste patru focus-grupuri au fost prezenți specialiști din domenii diverse, temele abordate fiind specifice direcțiilor profesionale ale participanților, adică: [1] focus grup pe tema dezvoltării urbane; [2] focus grup pe tema mobilității; [3] focus grup pe tema rețelelor edilitare; [4] focus-grup pe tema monumentelor naturale și antropice.

1.4.2. Ipoteze de cercetare

Cercetarea a urmărit fundamentarea creării unor politici teritoriale echilibrate, integrând conservarea resurselor și dezvoltarea bazată pe acestea, în contextul dezvoltării municipiului Brașov ca oraș situat între primele 8 orașe ale țării, de rang I, capitală de județ, făcând parte dintr-un sistem urban (*Brașov – Săcele – Ghimbav – Codlea – Râșnov – Zărnești*) în legătură cu sistemul văii superioare a Prahovei (*Câmpina – Breaza – Comarnic – Sinaia – Bușteni – Azuga – Predeal*) și cu celelalte sisteme ale văilor Oltului superior și Mureșului, desemnat drept pol de creștere⁷, arie funcțională urbană de importanță națională sau transnațională⁸. Totodată, prin implicarea actorilor interesați în procesul de consultare publică, s-a dorit **conturarea unei viziuni de dezvoltare coerente în cadrul teritoriului, având în prim plan nevoile și opțiunile actorilor implicați în dezvoltarea urbană a Municipiului Brașov, fie ei investitori, profesioniști specializați în diverse ramuri ale dezvoltării orașului sau locuitori.**

Ipotezele de cercetare au fost următoarele:

- Dacă Municipiul Brașov beneficiază de implicarea tuturor profesioniștilor specializați în diverse ramuri ale dezvoltării orașului, atunci acesta va avea o dezvoltare coerentă și integrată pe toate palierele sale;
- Cu cât profesioniștii specializați în dezvoltarea orașului au parte de o comunicare mai deschisă, cu atât reducerea problemelor grave ale orașului va fi mai rapidă;

Întrebări de cercetare:

- Care sunt opiniile profesioniștilor din diversele ramuri ale dezvoltării orașului asupra potențialului localității?
- Cum impactează nevoile anumitor ramuri ale dezvoltării orașului alte ramuri de planificare?
- Care sunt cele mai puternice direcții de dezvoltare și elemente de potențial ale Municipiului Brașov, în opinia profesioniștilor?

1.4.3. Modelele de analiză

Analiza este organizată în mai multe capitole, care grupează problematicile menționate anterior, urmărindu-se:

- O analiză a populației respondente și participante la studiu, în funcție de tipul de cercetare (chestionar/focus-grupuri);
- O diagnosticare a orașului, în general, abordând progresiv avantajele, dezavantajele, amenințările și posibilele soluții strategice;
- O diagnosticare la nivel micro, privind cartierele componente ale Municipiului Brașov și analizându-le din diverse perspective;
- O diagnosticare a zonei centrale a orașului în opinia profesioniștilor;
- O diagnosticare a zonei periurbane și metropolitane a orașului, în opinia profesioniștilor;

⁷ Poli de creștere: Iași, Constanța, Ploiești, Craiova, Timișoara, Cluj-Napoca și Brașov și arealele de influență ale acestora (HG nr. 998/2008).

⁸ Proiectul ESPON 2006 1.1.1. – *Potențial pentru dezvoltarea policentrică în Europa* – vezi Comitetul Consultativ pentru Coeziunea Teritorială, *Priorități de dezvoltare teritorială națională în atingerea obiectivelor Strategiei Europa 2020, Document de consultare*, nov. 2012.

- O analiză critică a aspectelor discutate şi propuse de către profesionişti.

Notăm faptul că cercetarea a urmărit problematica dezvoltării urbane din perspectiva profesioniştilor specializaţi în diverse domenii precum **arhitectură, urbanism, monumente, circulaţii, reţele tehnico-edilitare ş.a.m.d.** Pertinenţa problemelor identificate precum şi ierarhizarea lor este dată, deci, de gradul de specializare a respondenţilor care, totodată, sunt şi locuitori şi practicieni ai Municipiului Braşov.

Abordarea din perspectivă profesionistă se suprapune parţial peste abordarea din perspectiva cetăţenilor/locuitorilor şi peste cea din perspectiva investitorilor, motiv pentru care, în mare măsură, problemele identificate de către aceştia coincid. Ca un element complex, oraşul şi maniera sa de dezvoltare depinde în egală măsură de toate aspectele dezvoltării, aspecte aduse la masa discuţiilor prin intermediul reprezentanţilor diverselor profesii.

1.4.4. Calitatea şi consistenţa datelor

Din perspectiva calităţii datelor obţinute, aşa cum am precizat anterior, acest studiu a beneficiat de o metodologie mixtă, bazată atât pe chestionare cât şi pe focus-grupuri. Cercetarea cantitativă, bazată pe chestionar, a beneficiat de un număr de **332 de răspunsuri**. Dintre acestea, însă, doar 136 de răspunsuri au fost complete, oferind informaţii la fiecare întrebare. Din totalul celor 332 de chestionare completate, doar 318 au fost valide, un număr de 14 chestionare fiind invalidate din pricina faptului că respondenţii nu corespundeau din punct de vedere profesional grupului ţintă desemnat, adică **profesioniştilor din domenii specifice dezvoltării urbane**.

În privinţa celor patru focus-grupuri, aşa cum a fost semnalat şi în capitolul dedicat profilului participanţilor la studiu, acestea au beneficiat de o prezenţă numeroasă şi diversă din partea specialiştilor. Astfel, la fiecare dintre cele patru focus-grupuri au fost prezenţi după cum urmează:

- **Specialişti arhitecţi din partea OAR – 17 participanţi**
- **Specialişti în mobilitate – 7 participanţi**
- **Specialişti în reţele tehnico-edilitare – 11 participanţi**
- **Specialişti în monumente – 9 participanţi**

Calitatea discuţiilor şi a informaţiilor obţinute în cadrul acestor focus-grupuri a fost dată de diversitatea perspectivelor din care a fost privit oraşul. Totodată, complementar, informaţiile primite în cadrul chestionarului distribuit online au venit să ofere detalii privind calitatea vieţii în Municipiul Braşov, din perspectiva profesioniştilor, precum şi informaţii privind principalele ameninţări cu care se confruntă în momentul de faţă.

1.5. Glosar de termeni

Anchetă socială - metodă de investigaţie întemeiată pe diferite tehnici de culegere şi de prelucrare a informaţiei, în scopul analizei situaţiei sociale şi economice a persoanelor, familiilor, grupurilor sau comunităţilor⁹;

Amenajarea urbană -, ansamblu de acţiuni concomitente ce vizează să ofere un echilibru locuitorilor, activităţilor, cadrului construit, echipamentelor şi mijloacelor de comunicare pe întregul teritoriu de intervenţie. Amenajarea este o acţiune voluntară, impulsionată de către puterea politică (guvern sau aleşii locali, în funcţie de scara teritoriului de intervenţie) care presupune o planificare urbană şi o mobilizare a actorilor (populaţie, întreprinderi, administraţia locală, aleşii locali).

Amenajarea poate fi realizată la scări foarte diferite: de la nivelul naţional până la scara oraşului sau chiar a unui cartier.

Amenajarea este în esenţa sa, globală. Ea are această caracteristică indiferent dacă vorbim despre amenajarea unui teritoriu, despre mari amenajări regionale, despre amenajări urbane” (Belmer, 2011: 3). În cuprinsul acestui concept regăsim toate celelalte sub-categorii conceptuale, precum regenerarea, reabilitarea, rejuvenarea, renovarea, reciclarea, dezvoltarea urbană ş.a.m.d. Amenajarea urbană, în toată complexitatea sa, înglobează atât intervenţiile de demolare cât şi pe cele de construcţie sau reconstrucţie. Deşi în cadrul oraşelor actuale, numărul terenurilor libere de construcţii este redus, totuşi sporadic acestea există încă, fiind şi ele cuprinse în cadrul acţiunii

⁹ Legea nr. 292/2011 Legea asistenţei sociale

de amenajare a orașului. Pe lângă acestea, restructurarea circulațiilor, schimbarea profilurilor străzilor sau zonelor orașului, intervențiile de natură peisagistică, toate sunt cuprinse în cadrul acestui concept.

Municipiu - Unitate administrativ-teritorială declarată ca atare prin lege, pe baza îndeplinirii criteriilor prevăzute de lege. Municipiul este alcătuit din zone rezidențiale, zone industriale și de afaceri, cu multiple dotări edilitare cu funcții administrative, industriale, economice, politice, sociale, culturale și științifice destinate deservirii unei populații dintr-o zonă geografică mai întinsă decât limitele administrative ale acesuia, de regulă situate într-un areal mai mare decât al orașului¹⁰.

Chestionar - Listă de întrebări alcătuită cu scopul de a obține, pe baza răspunsurilor date, informații asupra unei persoane sau a unei probleme¹¹;

Densitatea populației - numărul de persoane la unitate de suprafață (km²)¹².

Județ - Unitate administrativ-teritorială tradițională în România, alcătuită din orașe și comune, în funcție de condițiile geografice, economice și social-politice și de legăturile culturale și tradiționale ale populației. Județul, ca unitate teritorială, își are originea în feudalism, când reprezenta un areal condus de un județ¹³.

Localitate - Formă de așezare stabilă a populației în teritoriu, alcătuind un nucleu de viață umană, cu structuri și mărimi variabile, diferențiate în funcție de specificul activităților de producție dominante ale locuitorilor, caracteristicile organizării administrativ-teritoriale, numărul de locuitori, caracterul fondului construit, gradul de dotare social-culturală și de echipare tehnico-edilitară. În funcție de specificul și de ponderea activității economice dominante, de numărul de locuitori, caracterul fondului construit, densitatea populației și a locuințelor, de nivelul de dotare social-culturală și de echipare tehnică localitățile se împart în două mari grupe: localități urbane și localități rurale¹⁴.

Regenerarea urbană - 1. Conceptul de regenerare urbană la nivelul Uniunii Europene reprezintă „o viziune și acțiuni cuprinzătoare și integrate care duc la rezolvarea problemelor urbane și care au drept principal scop ameliorarea durabilă din punct de vedere economic, fizic, social și de mediu a unei zone care a fost schimbată” (Roberts, Sykes¹⁵, 2000: 17), având aceeași semnificație și pentru Marea Britanie. Conceptul de regenerare urbană definit anterior își găsește echivalent în conceptul de rejuvenare urbană din Franța. 2. În Franța, regenerarea urbană reprezintă un proces de repunere în funcțiune a unor edificii abandonate. Acest fapt se realizează prin „diverse operațiuni de recâștigare a teritoriilor urbane care au intrat în regres, conducând la multe tipuri de disfuncții, de inactivitate și inutilitate” (Chaline, 1999: 5). Conceptul vizează intervențiile în zonele industriale abandonate, din interiorul orașului, care sunt menite a avea o nouă funcție urbană în perioada post-modernă. Acestea trebuie integrate în țesutul urban existent. În legislația românească nu există încă o încadrare clară a acestui concept. Tendința este de a prelua semnificația atribuită de către Uniunea Europeană, din structurile căreia România face parte, însă există cazuri în care termenul este utilizat cu semnificația sa secundară, adică acela de intervenție în fostele situri industriale, rămase abandonate în urma dez-industrializării orașelor.

Spațiul public urban - „Termen intrat relativ recent în limbajul urbanistic, acesta nu beneficiază încă de o definire foarte clară. Putem considera că spațiul public este partea neconstruită a domeniului public, oferită spre utilizare publică. Spațiul public este, prin urmare, definit de statutul de proprietate și de tipul de utilizare” (Merlin, Choay, 1988, p. 273). Noi considerăm, în această lucrare, că termenul de spațiul public este puțin mai cuprinzător de atât, înglobând și anumite părți ale elementelor construite. Ne referim aici la partea și elementele exterioare ale clădirilor. Victor Hugo spunea că există două părți importante ce constituie un edificiu: utilitatea și frumusețea sa.

¹⁰ Legea nr. 351/2001 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național – Secțiunea a IV-a – Rețeaua de localități, Anexa I

¹¹ Dicționarul Explicativ al limbii Române

¹² Institutul Național de Statistică

¹³ Erdeli, G. – Dicționar de geografie umană, ed. Corint, București, 1999

¹⁴ Legea nr. 351 /2001 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național – Secțiunea a IV-a – Rețeaua de localități, Anexa nr. 1

¹⁵ Peter Roberts este profesor de planificare strategică europeană la Școala de Planificare Urbană și Regională, Universitatea Dundee și președinte al Asociației Britanice a Regenerării Urbane „Best Practice Committee”. Sir Hugh Sykes a fost președintele Corporației pentru Dezvoltare din Sheffield.

Utilitatea clădirii aparţine proprietarului, frumuseţea sa aparţine tuturor. Distrugerea sa, prin urmare, înseamnă încălcarea unui drept fundamental¹⁶ (Hugo, 1832).

Focus-grupul - Reprezentând la nivel practic, un interviu de grup cu un public specific, acest instrument urmăreşte culegerea de informaţii cât mai diverse, pornind de la discuţiile moderator-subiect, dar şi conversaţiile libere dintre participanţi.

Se va urmări culegerea de informaţii pe subiectul dezvoltării urbane utilizând un public definit în conceptul de elite locale, reprezentând persoane influente în comunităţile studiate. Alături de interviul de profunzime, focus-grupurile au rolul de a surprinde motivaţiile, convingerile şi intensitatea acestora.

Focus grupul reprezintă un grup de subiecţi de la 6-12 membri intervievaţi în profunzime. În cadrul acestor discuţii de grup, schimbul de păreri şi impresii între membrii grupului sunt permise şi încurajate pentru identificarea unor informaţii noi. Subiecţii se pot exprima liber şi nu sunt forţaţi să răspundă doar la întrebări predefinite, adresate de către moderator.

Se încurajează confruntarea de idei şi se vizează identificarea problemelor, cauzelor, precum şi propunerea de soluţii.

Activitatea trebuie organizată în prealabil atât din punct de vedere logistic – asigurarea condiţiilor de confort, plasarea participanţilor într-o sală spaţioasă (exemplu: în jurul unei mese rotunde), se elimină sursele de distragere a atenţiei, se limitează durata discuţiilor la max. 3 h (Chelcea, 2001, p. 130).

¹⁶ "Il y a deux choses dans un édifice: son usage et sa beauté. Son usage appartient au propriétaire, sa beauté à tout le monde, à vous, à moi, à nous tous. Donc, le détruire c'est dépasser son droit."

2. Analiza și recomandări

2.1. Populația studiată – profilul respondenților

Așa cum am precizat anterior, prezentul studiu are la bază o metodologie mixtă, axat fiind în egală măsură pe informații de tip cantitativ, obținute în baza unui chestionar aplicat online, cât și de tip calitativ, informațiile acestea provenind din patru focus-grupuri desfășurate în perioada aprilie-iunie 2021. Din pricina pandemiei de COVID-19, atât chestionarul cât și focus-grupurile s-au desfășurat în mediul online.

2.1.1. Profilul participanților la studiul cantitativ (chestionar online)

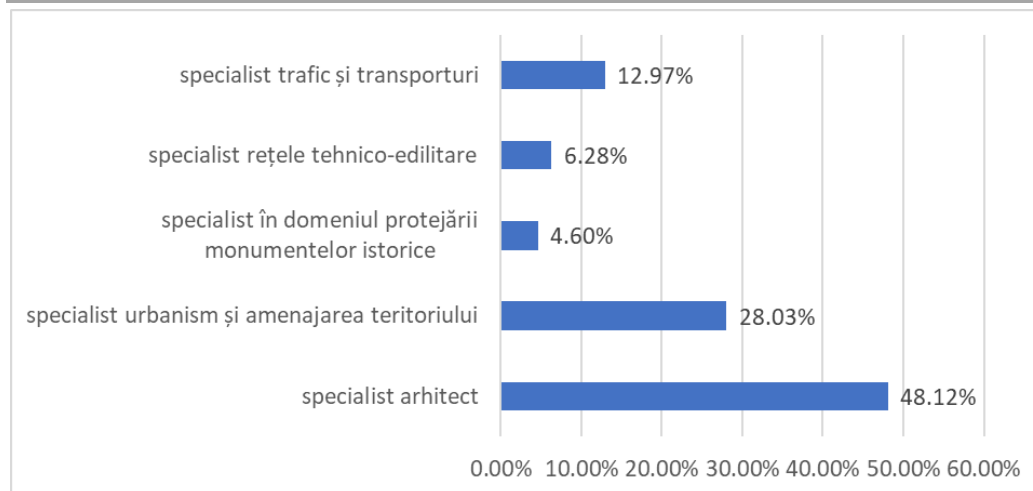

Figura 1. Specializările respondenților din cadrul studiului cantitativ

Sursa: Date colectate prin intermediul chestionarului și prelucrate de proiectant (Aky General Concept – Andreea Acasandre, 2021)

Profesioniștii care au participat la studiul cantitativ, pe bază de chestionar, au fost rugați să menționeze specializările. Întrebarea a fost închisă, oferind totodată posibilitatea de a menționa, în cadrul variabilei altele, specializări diverse dacă acestea nu se regăseau în lista predefinită. Astfel, 48,12% din totalul celor care au ales o variantă în lista predefinită au menționat că sunt specialiști arhitecți, urmați fiind de specialiști în domeniul urbanismului și amenajării teritoriului. Totodată, numeroase persoane au menționat alte specializări, între acestea cele mai frecvente fiind inginer (de diverse specializări), economist sau specialist în protecția mediului.

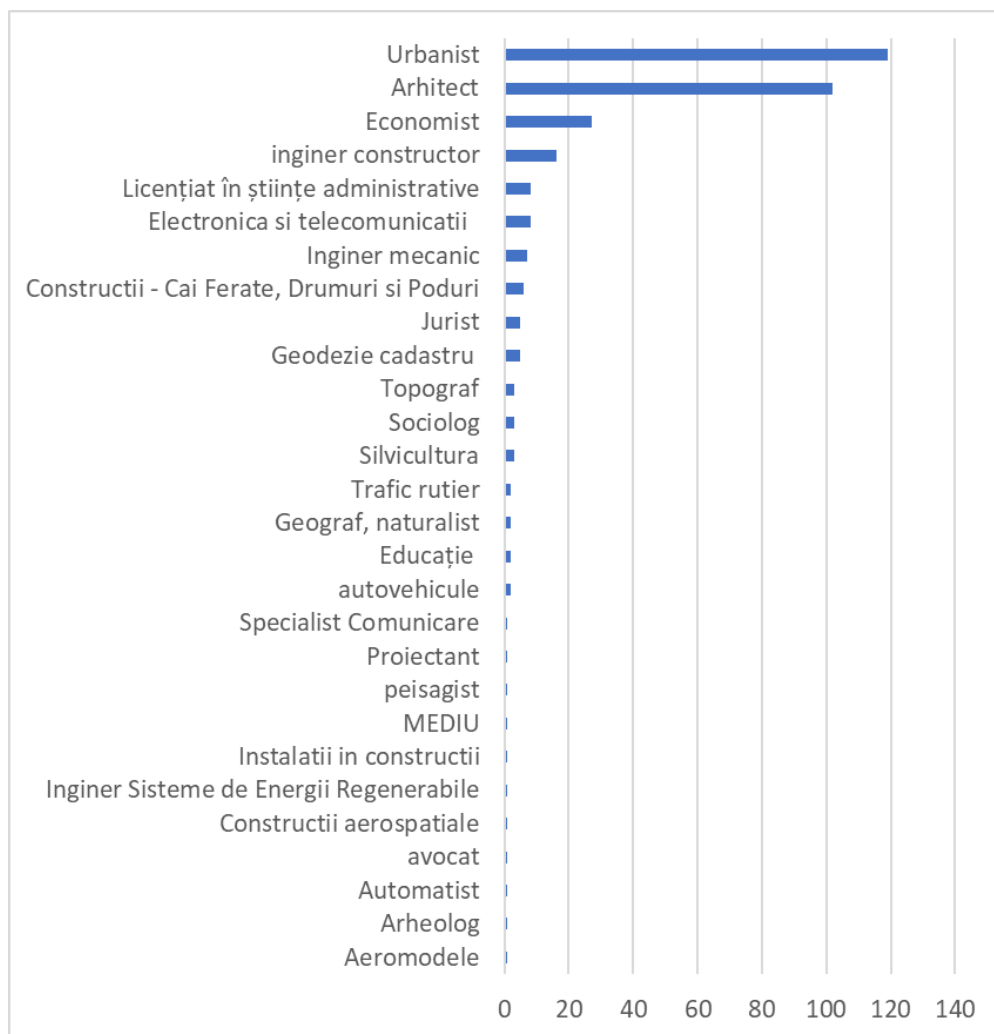

Figura 2. Profesiile participanților la studiul cantitativ

Sursa: Date colectate prin intermediul chestionarului și prelucrate de proiectant (Aky General Concept – Andreea Acasandre, 2021)

Participanții la studiu au fost rugați să menționeze domeniile în care lucrează în prezent. Așa cum se poate observa în figura prezentată anterior, cea mai mare parte a respondenților lucrează în urbanism și arhitectură. De asemenea, aceștia mai lucrează și în domenii precum economie sau ingineria construcțiilor. Au mai fost numeroși participanți la studiu care au menționat faptul că sunt specializați în științe administrative precum și electronică și telecomunicații sau inginerie mecanică.

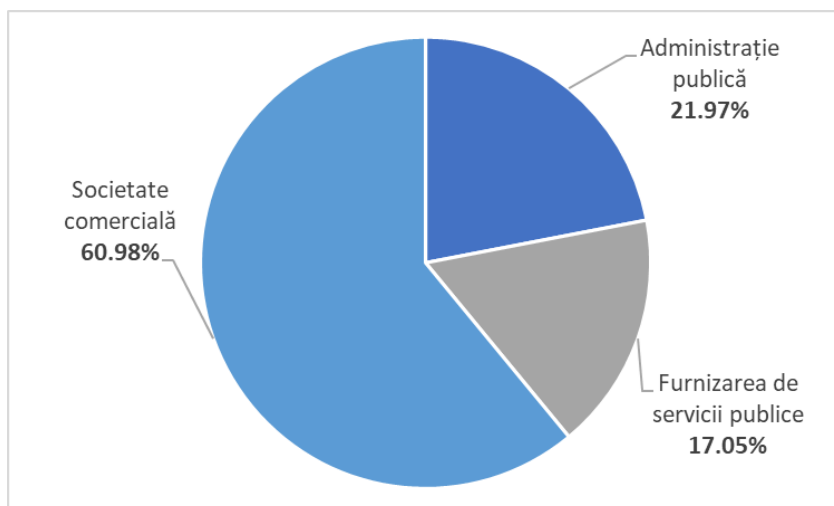

Figura 3. Unde lucrează în prezent respondenții

Sursa: Date colectate prin intermediul chestionarului și prelucrate de proiectant (Aky General Concept – Andreea Acasandre, 2021)

Cea mai mare parte a participanților au menționat că lucrează în prezent într-o societate comercială, aceștia reprezentând 60,98% din totalul respondenților. Alți 21,97% lucrează în administrația publică și doar 17,05% au menționat că lucrează în furnizarea de servicii publice. Totodată, participanții la studiu au fost rugați să menționeze de cât timp lucrează în Municipiul Brașov precum și ultima formă de învățământ absolvită. Din perspectiva studiilor, cea mai mare parte a respondenților, adică 54,75%, au menționat că au absolvit o formă de învățământ de scurtă durată. 27,38% dintre cei care au participat la studiu au precizat că au finalizat studiile postuniversitare în timp ce 17,87% din totalul respondenților au precizat că au finalizat și studiile doctorale în domeniile lor de specializare.

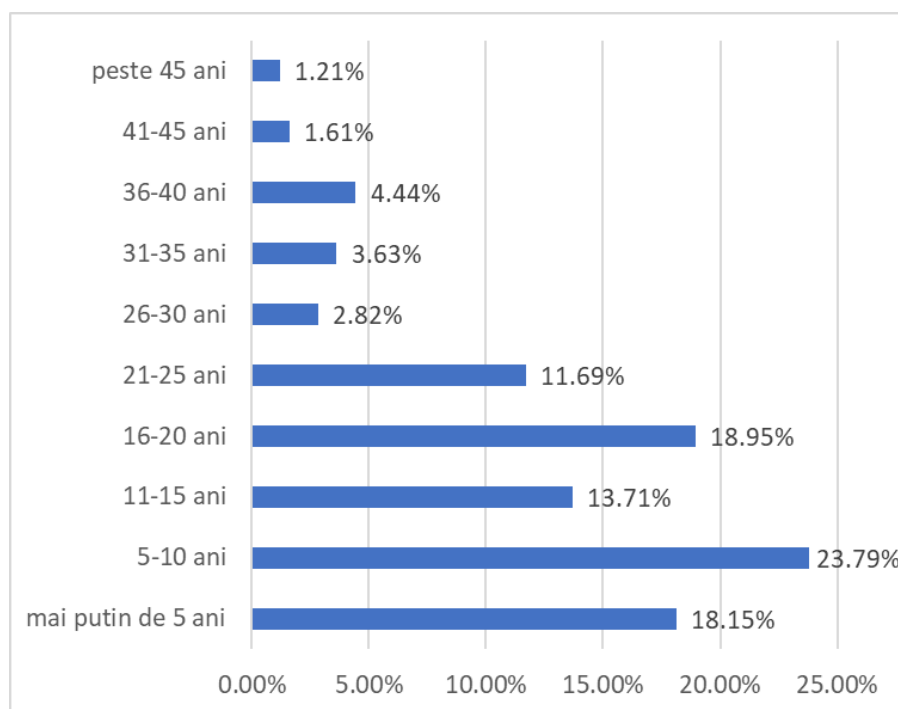

Figura 4. De cât timp lucrează respondenții în Municipiul Brașov

Sursa: Date colectate prin intermediul chestionarului și prelucrate de proiectant (Aky General Concept – Andreea Acasandre, 2021)

Așa cum reiese din figura 4, prezentată mai sus, cel mai mare procent dintre respondenți profesează de 5-10 ani în Municipiul Brașov. De altfel, se remarcă faptul că următorul procent este reprezentat de persoane ce profesează în această localitate de 16-20 ani, urmat de cei care lucrează aici de mai puțin de 5 ani. Acest fapt se datorează, pe de o parte, vârstei tinere a respondenților (probabil) iar pe de altă parte, atractivității Municipiului Brașov în ceea ce privește stabilirea în localitate și concomitent, profesarea în cadrul acestui oraș.

2.1.2. Profilul participanților la etapa calitativă – focus-grupuri

În cele ce urmează vor fi listați participanții la cele patru focus-grupuri organizate cu scopul identificării principalelor puncte tari, puncte slabe, amenințări și oportunități la nivelul Municipiului Brașov, așa cum sunt ele percepute de către profesioniști care au participat la studiu, specialiști în diverse domenii ale dezvoltării urbane. În cadrul fiecăreia dintre întâlnirile de tip focus-grup au fost prezenți, alături de profesioniști, și **reprezentanți ai Primăriei Brașov precum și reprezentanți din partea proiectantului.**

Focus grup profesioniști – specialiști OAR

- Arhitect Radu Barota
- Arhitect Lorand Bartha
- Arhitect Johannes Bertleff
- Arhitect Teodora Bölönyi
- Arhitect Bogdan Cristescu
- Arhitect Florin Diaconu
- Arhitect Răzvan Drăcea – președinte Filiala OAR Brașov

- Arhitect Alina Grigorescu
- Arhitect Adrian Ianchis
- Arhitect Cristian Oprea – vicepreşedinte Filiala OAR Braşov
- Arhitect Dragoş Oprea
- Arhitect Alina Roznovăţ
- Arhitect Gabriel Roznovăţ
- Arhitect Alexandra Stoica
- Arhitect Mara Ţaric
- Arhitect Nicolae Ţaric
- Arhitect Cosmin Olteanu

Focus grup profesionişti – specialişti monumente

Specialiştii din Braşov convocaţi de către Primăria Braşov

- Arhitect Gruia Hilohi – specialist M.C.
- Arhitect Marina Eugenia Iliescu – expert M.C.
- Arhitect Ovidiu Taloş
- Arhitect Horaţiu Vasilescu – Direcţia de Cultură a Judeţului Braşov
- Arhitect Teodora Bölönyi

Specialiştii din Institutul Naţional al Patrimoniului Bucureşti

- Arhitect Ştefan Bâlici – Director Institutul Naţional al Patrimoniului Bucureşti
- Arhitect Irina Iamandescu – Director adjunct Institutul Naţional al Patrimoniului Bucureşti
- Istoric art. Iozefina Postăvaru – Specialist M.C.
- Arhitect Irina Tulbure – specialist M.C.

Focus grup profesionişti – specialişti reţele tehnico-edilitare

- Dan Ganea – Apa Braşov
- Mircea Marin – Serviciul Public Local de Termoficare Braşov
- Dănuţ Lascu – Serviciul Public Local de Termoficare Braşov
- Dan Mocanu – Distrigaz Sud – Serviciul GIS
- Adrian Pavelescu – Distrigaz Sud – Serviciul Reţele
- Florentina Simionescu – Distrigaz Sud – Serviciul Avize
- Tomi Chiriac – RATBV
- Silviu Popa – RATBV
- Eduard David – Distribuţie Energie Electrică Braşov
- Bogdan Cosma – Orange
- Cornel Răhăian – grup de firme private

Focus grup profesionişti – specialişti mobilitate

- Răzvan Pătraşcu – Braşov Design Center, Mobilitar
- Tudor Zama – Direcţia Generală Drumuri şi Poduri Braşov
- Bianca Ilinca – Poliţia Municipiului Braşov, Biroul Rutier
- Tomi Chiriac – RATBV
- Cătălin Frangulea – Agenţia Metropolitană Braşov
- Ligia Şerban – Consiliul Judeţean Braşov
- Claudia Urdea – Consiliul Judeţean Braşov

2.2. Profilul orașului în opinia profesioniștilor respondenți

2.2.1. Principalele avantaje ale Municipiului Brașov

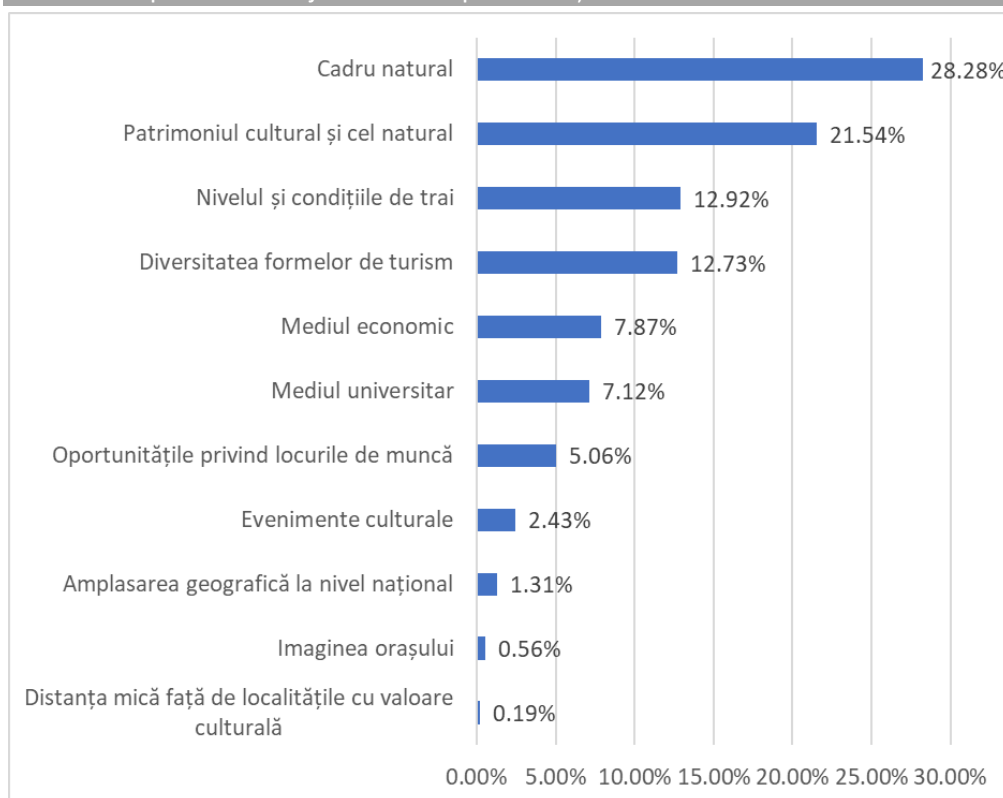

Figura 5. Principalele avantaje ale Municipiului Brașov, în opinia profesioniștilor care au participat la studiul cantitativ (*chestionar*)

Sursa: Date colectate prin intermediul chestionarului și prelucrate de proiectant (Aky General Concept – Andreea Acasandre, 2021)

Profesioniștii care au participat la acest studiu cantitativ (pe baza de chestionar, eșantion de oportunitate), au fost rugați să menționeze principalele avantaje percepute cu privire la cadrul de viață. Întrebarea a fost închisă, oferindu-le posibilitatea alegerii unor variante multiple de răspuns.

Respondenții au menționat, deci, că principalele avantaje ale Municipiului Brașov sunt:

- **Cadrul natural**
- **Patrimoniul cultural și cel natural**
- **Nivelul și condițiile de trai**
- **Diversitatea formelor de turism**

Alte avantaje menționate de către respondenți ar mai fi **mediul economic, mediul universitar, oportunitățile privind locurile de muncă.**

2.2.2. Principalele dezavantaje ale Municipiului Braşov

2.2.2.1. Principalele dezavantaje ale Municipiului Braşov – Studiu cantitativ

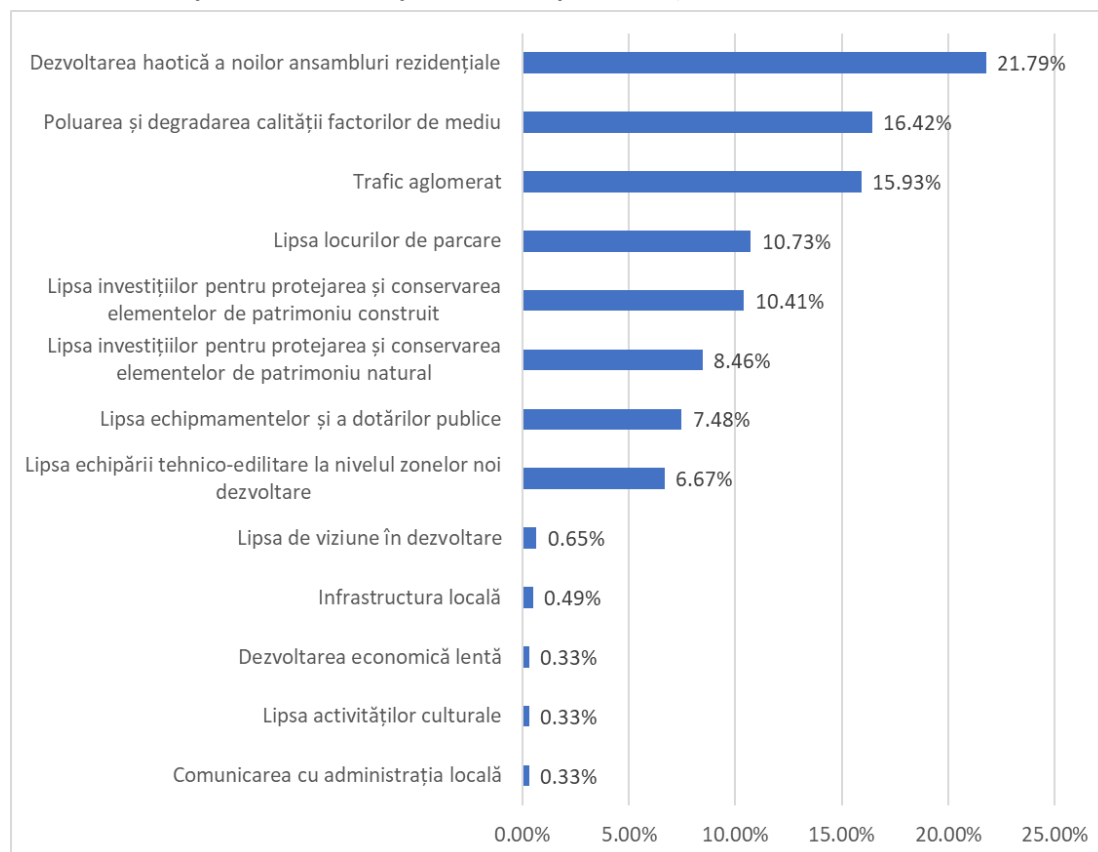

Figura 6. Principalele dezavantaje ale Municipiului Braşov, în opinia profesioniştilor care au participat la studiul cantitativ (chestionar)

Sursa: Date colectate prin intermediul chestionarului şi prelucrate de proiectant (Aky General Concept – Andreea Acasandre, 2021)

Profesioniştii care au răspuns acestui sondaj, în manieră cantitativă (chestionar online), au fost rugaţi să menţioneze, la nivel general, principalele probleme ale Municipiului Braşov. Întrebarea a fost închisă, cu variante multiple de răspuns, oferindu-li-se în acelaşi timp posibilitatea de a menţiona, în cadrul variabilei „*altele*” din sondaj, probleme particulare ale oraşului, care nu se regăsesc în cadrul listei predefinite. Astfel, aşa cum se remarcă în figura prezentată mai sus, principalele **trei probleme ale localităţii**, în opinia profesioniştilor care au participat la studiu, sunt:

- **Dezvoltarea haotică a noilor ansambluri rezidenţiale**
- **Poluarea şi degradarea calităţii factorilor de mediu**
- **Trafic aglomerat**

Alte probleme menţionate de către respondenţi cadrul sondajului au mai fost: **lipsa locurilor de parcare, lipsa investiţiilor pentru protejarea şi conservarea elementelor de patrimoniu construit, lipsa investiţiilor pentru protejarea şi conservarea elementelor de patrimoniu natural**.

Aşa cum am precizat, în cadrul variabilei *altele* din acest chestionar, respondenţii au fost rugaţi să menţioneze probleme ce nu se regăsesc în lista predefinită. Deşi răspunsurile nu au fost numeroase în această secţiune, au mai fost menţionate *infrastructura locală, dezvoltarea economică lentă, lipsa activităţilor culturale sau lipsa de viziune în dezvoltare*.

În raport cu specificul profesiei specialiştilor ce au participat la sondaj, au mai fost rugaţi să menţioneze [1] principalele probleme din perspectivă tehnico-edilitară sau [2] principalele probleme din perspectiva transportului public şi al traficului urban. Astfel, din perspectiva *tehnico-edilitară*, profesioniştii care au participat la studiu au precizat faptul că există probleme cu canalizarea în anumite zone ale oraşului şi că reţelele aeriene afectează

imaginea. Din perspectiva traficului, pe de altă parte, au fost menționate aspecte privind transportul în comun deficitar (*în principal faptul că nu există benzi dedicate transportului în comun și faptul că nu se încurajează utilizarea acestui mijloc de transport pentru reducerea deplasărilor cu autoturismul personal*). Totodată, alte probleme legate de trafic privesc lipsa parcărilor (*fiind inclusă în această categorie și parcare haotică a autoturismelor pe trotuare și spații publice*). Infrastructura rutieră, în opinia specialiștilor în trafic care au participat la studiu este suprasolicitată în Municipiul Brașov iar o principală cauză este construirea de noi cartiere, la periferie sau în zona periurbană fără a se ține cont de accesibilitate (*infrastructură și transport în comun către zonele centrale ale orașului*).

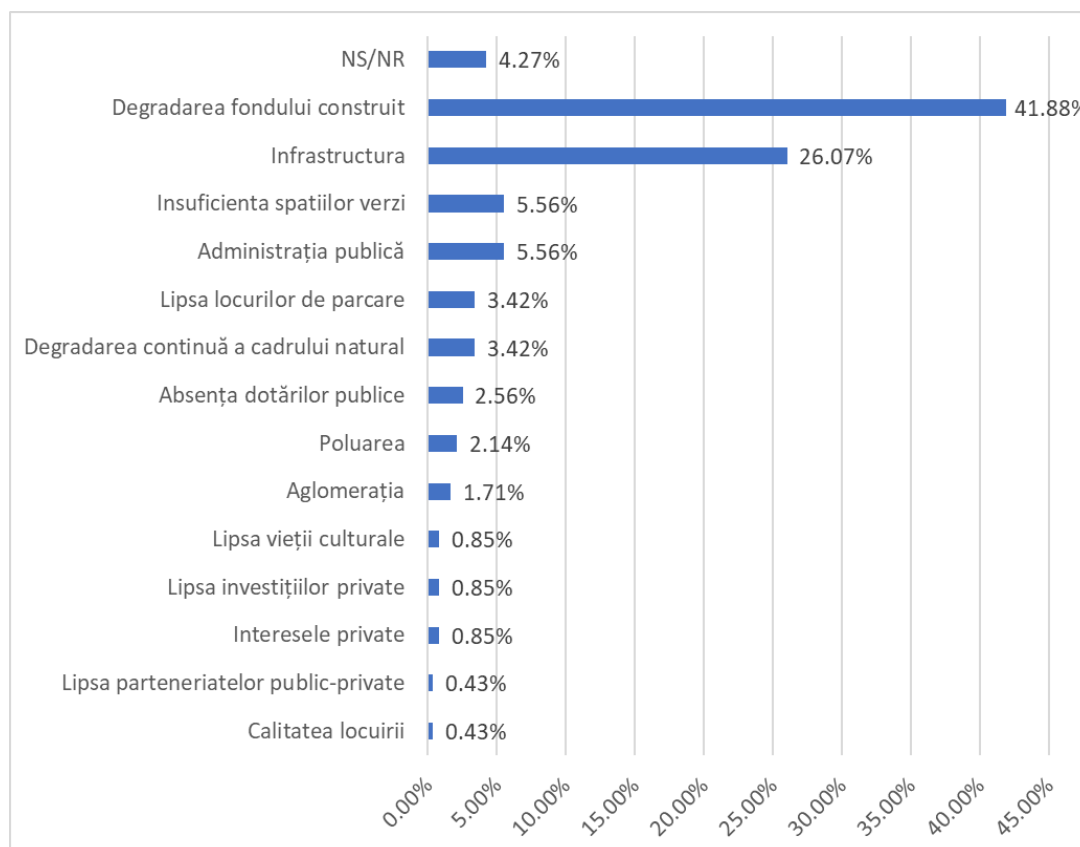

Figura 7. Principalele probleme ale Municipiului Brașov, menționate de către profesioniștii care au participat la studiu, din perspectiva dezvoltării urbane

Sursa: Date colectate prin intermediul chestionarului și prelucrate de proiectant (Aky General Concept – Andreea Acasandre, 2021)

Profesioniștii care au participat la acest studiu cantitativ au fost rugați să menționeze care sunt principalele trei probleme ale Municipiului Brașov, din perspectiva dezvoltării urbane, suplimentar față de:

- Dezvoltarea orașului s-a făcut prin PUZ necoordonate, fără a exista o viziune de dezvoltare integratoare, favorizând astfel expansiunea urbană;
- Alterarea patrimoniului construit, a imaginii urbane și a peisajului natural al dealurilor orașului;
- Existența unor areale cu probleme complexe (zonele industriale abandonate, Poiana Brașov) care necesită implementarea unor operațiuni urbanistice integratoare;

Astfel, centralizând răspunsurile primite din partea profesioniștilor care au participat la studiu, se remarcă două probleme principale: **degradarea fondului construit și infrastructura**.

Alte probleme menționate de către respondenți au mai fost insuficiența spațiilor verzi, administrația publică, lipsa locurilor de parcare, degradarea continuă a cadrului natural.

„Primăria Municipiului Brașov ar trebui să fie implicată activ în proiectele de asfaltare și să nu mai avem situații în care oamenii mutați au stat fără asfalt peste 10 ani (Casa Nobel)”

„Accidente urbanistice datorate alinierii și înălțimii nepotrivite a unor clădiri”

„Calitatea îndoielnică a dezvoltărilor imobiliare atât postcomuniste cât și recente”

2.2.2.2. Principalele dezavantaje ale Municipiului Braşov – studiu calitativ

Complementar celor menţionate anterior, în cadrul discuţiilor purtate pe parcursul focus-grupurilor s-au evidenţiat probleme care vin să confirme şi totodată să completeze informaţiile menţionate în cadrul chestionarelor. Astfel, menţionează domnul Răzvan Drăcea, preşedintele filialei OAR Braşov, „în momentul de faţă utilizăm un instrument, PUG-ul actual, care este rezultatul unui asamblaj de PUZ-uri de la momentul dinainte de 2010, când a început întocmirea PUG-ului care nu a avut neapărat nişte ţeluri, nişte ţinte, scopuri foarte bine precizate în ceea ce priveşte dezvoltarea oraşului. Este o tară cu care trăim zi de zi de 10 ani şi care face munca grea în Primărie şi în Comisie.”

Opinia dumnealui cu privire la această formă în care se găseşte PUG-ul actual şi, în consecinţă, dezvoltarea oraşului, este întărită şi de către alţi specialişti participanţi la discuţie, între care amintim pe domnul Arhitect Lorand Bartha, Domnul arhitect Bogdan Cristescu precum şi pe domnul arhitect Adrian Ianchiş. Acesta din urmă, de altfel, menţionează tendinţa de conturare a unui „urbanism de pungă”, fiecare îşi face într-o pungă un singur acces la o arteră, „îşi face urbanismul lui şi am ajuns să colecţionăm pungi de genul ăsta”. Domnul Ianchiş face referire la faptul că nu există un instrument de land management.

„Avem un exemplu celebru în oraş în care avem trei mari pungi de genul ăsta, fiecare cu câte o stradă pe limită. Deci ajungem să facem câte două străzi....de nici nu înţelegi ce se întâmplă. Asta cred că ţine de politica generală, de lege şi aşa mai departe. Din cauza asta încep să apară nişte fracturi în oraş complet incontrolabile”.

Domnul Răzvan Drăcea continuă în cadrul întâlnirii cu precizarea a **două probleme foarte importante ale oraşului**, cu care se lovesc în comisie:

- **Necesitatea unui glosar de definiţii care să precizeze foarte clar la ce se face referire atunci când sunt folosiţi anumiţi termeni**

Această neclaritate în utilizarea anumitor concepte şi a anumitor termeni are ca rezultat, spune domnul Drăcea, stricarea peisajului natural al oraşului. Totodată, domnul Ianchiş completează, menţionând faptul că lipsesc definiţii ale unor termeni cum ar fi „locuinţe mici”. „Ce înseamnă locuinţe mici? Noi mergem pe bun simţ. Mic înseamnă mic. Cei din Primărie am observat că interpretează pe criteriul regimului de înălţime, dar aş zice că o locuinţă colectivă cu regim de înălţime mic şi gabarit foarte mare nu putem să spunem totuşi că e locuinţă mică”.

Pentru **locuirea în pantă**, spune domnul Ianchiş, este necesară **definirea regimului de înălţime**. În condiţiile existenţei a numeroase terenuri cu această particularitate în zona Braşovului, este necesară stabilirea acestui aspect, lucru precizat şi de domnul Drăcea.

Complementar celor menţionate anterior, doamna arhitect Alexandra Stoica aminteşte necesitatea definirii conceptului de **specific local**. „Avem tot felul de probleme de interpretare a regulamentului. Locuinţe colective mici în zone istorice....comasări de parcele care se întâmplă şi care generează aceste mici bloculeţe, inserţii....mai mici sau mai mari, că se mai şi creşte regimul din când în când”.

Domnul Arhitect Dragoş Oprea punctează şi el cele menţionate de antevorbitorii săi, menţionând necesitatea definirii **edificării în pantă**. Totodată, acesta menţionează că nu sunt clar definiţi indicii urbanistici. „Nu există concept de CUT volumetric definit în acest PUG. Ne trezim cu proximităţi de retrageri de Cod Civil faţă de o limită de proprietate cu regim de înălţime foarte mare. Ajungem să avem 20-30 m retras la 60 cm că nu avem goluri pe faţadă, fără să luăm în considerare, o dată, retrageri normale faţă de limite şi doi, să luăm în considerare acest CUT volumetric”. Tot despre CUT-ul volumetric aminteşte şi prin referire la Centrul Istoric. Acesta precizează că este necesară definirea foarte clară a mansardelor.

„Problema asta, pe care am constatat-o în ultima vreme în comisie...dezvoltatorii nu au definită o înălţime maximă de coamă în anumite PUZ-uri din zona istorică şi forţează nişte anomalii ca să obţină câţiva metri pătraţi pentru a vinde nu ştiu ce penthouse-uri. Aşa au apărut tot felul de definiţii sau de solicitări de dublă mansardare, triplă mansardare sau eu ştiu ce alte mansardări peste mansardări”.

- **O altă problemă esenţială este aceea de a stabili împreună cu reprezentanţii administraţiei locale dar şi cu cetăţenii, prin consultări publice, ce ne dorim de la acest oraş „noi cei care locuim în oraş”.**

„Noi ne lovim şi trăim cu problemele oraşului zi de zi şi de aceea cred că este foarte important să găsim răspunsuri sau să identificăm acele probleme”.

Tot în tematica problemelor oraşului, domnul arhitect Adrian Ianchiş face referire la mobilitate aducând în discuţie problemele celui de-al doilea inel de circulaţie al oraşului. „Dacă analizaţi puţin, o să observaţi că al doilea inel de

circulație tocmai s-a oprit într-un bloc. Marele Bulevard realizat prin Tractorul, Zaharia Stancu, se termină într-un sens giratoriu care are capăt de perspectivă un bloc și nu se va mai putea, probabil, închide niciodată. Dacă ne-am uita pe hartă, o să vedem că s-ar fi dus firesc până în drumul spre Sighișoara, în DN, unde iar, exact în punctul de joncțiune posibil, s-a construit un supermarket.”

Domnul Arhitect Ianchiș aduce în discuție problema dotărilor de cartier, generată, spune acesta, din numeroasele PUZ-uri realizate.

„O altă problemă ar fi delimitarea zonelor pe care se întocmește un PUZ. Aș zice că e necesară delimitarea unor zone mult mai vaste care să includă tot ceea ce înseamnă dotări de cartier și așa mai departe. Practic prin această fragmentare a PUZ-urilor....practic îl lași să facă PUZ pe o parcelă....se tot pasează problema dotărilor de cartier și a parcurilor și scuarurilor și ultimul, care trage bățul scurt, primește și o grădiniță eventual.”

Se insistă, astfel, pe necesitatea unui document strategic din partea Primăriei prin care să se impună pe o anumită zonă necesitatea anumitor dotări. „Uite, eu am nevoie pe această zonă de aceste dotări și când facem PUZ-ul zonei respective stabilim unde punem centrul zonei de cartier și așa mai departe”.

Domnul Arhitect Lorand Bartha își îndreaptă discursul cu privire la problemele și disfuncționalitățile Municipiului Brașov în aceeași direcția a dezvoltării necontrolate a orașului, menționând faptul că *trebuie stabilite cu claritate direcțiile economice și sociale către care se îndreaptă noul Plan Urbanistic General*. Acesta completează cu observația asupra schimbărilor majore prin care a trecut orașul în ultimii 10 ani. „*Intravilanul orașului s-a dublat de acum 10 ani*”, spune acesta, precizând în același timp că din intravilanul definit în prezent, doar jumătate este propriu-zis urbanizat.

„În momentul de față avem un intravilan foarte mare. Terenuri în extravilan care aparțin administrației Municipiului Brașov nu sunt foarte multe. Deci rezerve foarte multe nu avem. Pe de altă parte, în intravilanul determinat de PUG-ul actual, cred că jumătate din teritoriu este cu adevărat urbanizat iar restul de terenuri sunt la nivel de terenuri agricole.”

Acesta atrage atenția asupra problemelor generate de urban sprawl, atât în ceea ce privește poluarea, traficul, aglomerația cât și în ceea ce privește economia terenurilor. „*Asta a generat ca să putem să construim, oriunde, oricât de departe de oraș și din asta avem un oraș care e mult prea răspândit în loc să avem un oraș compact, care să fie ușor de utilizat, să existe tot ceea ce înseamnă infrastructură corespunzătoare. Aceasta ar fi o observația la nivel macro.*” Desigur, în aceeași notă a expansiunii în teritoriu, este adusă în discuție problema coordonării cu celelalte localități. „*Localitățile din jur au început să dezvolte funcțiuni rezidențiale dar și industriale foarte aproape de intravilanul Brașovului, ca să fie cât mai aproape de oraș. Atunci s-a întâmplat acolo o situație ciudată în care nucleele orașelor limitrofe Brașovului nu au legătură cu noile dezvoltări în aceste zone administrativ-teritoriale*”.

Tematica dezvoltării necontrolate din ultimii ani a fost abordată și de către domnul Arhitect Johannes Bertleff care atrage atenția asupra efectelor dezvoltării inițiate de motorul privat. „*S-au densificat cartiere care deja erau dense, au fost reconvertite cartiere, densificând iarăși într-un mod nedorit locuirea dar și celelalte funcțiuni. Dau de exemplu Tractorul. Aici orașul pare să fi scăpat din mână corelarea asta a unei dezvoltări armonioase – infrastructură și funcțiuni de locuire.*” Complementar mențiunilor privind urban sprawl-ul amintit de domnul Arhitect Lorand Bartha, și domnul Bertleff menționează „*exitinderea urbană necontrolată*”. Sunt precizate de către domnului **zonele de Nord-Est și Nord-Vest, în special, unde sunt zone total necontrolate, sporadic dezvoltate în câmp, fără o noimă sau fără o viziune.**

„Trebuie să nu mărim intravilanul nefondat, dar avem aceste resurse de teren până la UAT-urile limitrofe, dau de exemplu zona Nord-Est dar și Nord-Vest, aeroportul, unde ar trebui preîntâmpinate aceste derapaje și de fapt, direcționată dezvoltarea. Până în momentul de față, privații au luat zonele deja constituite, urbane, care evident sunt bune pentru a face locuințe și a le vinde. Sunt în oraș, lumea cumpără vadul bun. Nu a existat o contracarare prin dezvoltarea unor noi zone. Direcționarea dezvoltării către zone noi ar lua din această presiune pe zonele deja densificate și care se densifică în momentul de față dincolo de limitele acceptabilului.”

Domnul Bertleff se oprește asupra temei aeroportului, menționând faptul că acesta începe să devină din ce în ce mai prezent în oraș, „*nu prin lucrările care se întâmplă acolo ci prin dezvoltările naturale ale zonei economice, logistică, alte servicii. Se creează o presiune iarăși necoordonată*”. Acesta menționează că zona respectivă este în atenția dezvoltatorilor privați, ea fiind o zonă apropiată nu numai de aeroport dar și de alte zone de dezvoltare. „*Orașul face acolo un pol prin prezența Spitalului Regional*”.

„Tot acest motor care înseamnă aeroportul și autostrada trebuie preluate, evident, în legătură cu UAT-urile. Aici e Ghimbav, ei sunt poarta către Braşov, așa se autoîntitulează. Trebuie corelate aceste PUG-uri și viziuni ca să devină armonioase și nu antagonice”.

Cartierele din jurul Braşovului

Doamna Alina Grigorescu vorbeşte despre problema cartierelor din jurul Braşovului, din zona periferică în special. Unele dintre aceste zone sunt lipsite de infrastructură corespunzătoare. *„Oamenii fug acum în afara oraşului, pe tema Pandemiei. Vor constata sau au constatat deja că nu au infrastructură. Se vor întoarce probabil, la un moment dat, înapoi în oraş, lăsând în urmă cartiere care nu au fost reglementate ca stiluri. Avem dezvoltatori care realizează cartiere englezeşti, scandinave....unul lângă altul. Vorbim despre acest amalgam de stiluri care nu ne reprezintă deloc”.*

Relaţia istorie-peisaj în Braşov

Domnul Bogdan Cristescu vorbeşte despre relaţia dintre istorie şi peisaj în cadrul Municipiului Braşov prin referire directă la Cetatea Braşovului şi necesitatea de protecţie a cetăţii. *„PUG-ul actual nu a avut la bază o strategie sau o reţetă”*, menţionează domnul Cristescu, precizând totodată ca acesta a avut 3 obiective principale, între care menţionează **scoaterea circulaţiei grele din oraş de pe inelarul mic pe ocolitoarea Braşovului**. Acest fapt a condus către unele dezvoltări speculative care au mărit preţul terenurilor în perioada premergătoare crizei. Astfel, domnul Cristescu menţionează şi el relaţia deficitară dintre diferite zone de dezvoltare. Un al doilea obiectiv din PUG-ul vechi a fost **corelarea intravilanului nou cu cel vechi**. Un alt element priveşte zona metropolitană – care nu este corelată cu Municipiul Braşov.

Relaţia dintre istorie şi peisaj este amintită şi punctată şi de doamna arhitect Alexandra Stoica. *„Ceea ce mi s-a părut nejustificat în PUG-ul anterior a fost abordarea Braşovului istoric pe două cartiere când ele de fapt erau patru”*, spune doamna Stoica. Dacă şi Cartierul Şchei ar fi intrat în prima strategie de protecţie, probabil, spune doamna Stoica, acum nu ar fi avut problemele pe care le are astăzi. *„Relaţia Braşovului a fost una foarte intimă cu cadrul natural, cu dealurile din jur, adică aceste caracteristici nu au fost prevăzute în primul PUG, ceea ce a dus la nişte dezvoltări haotice pe dealuri şi la o presiune imobiliară foarte mare”*. Doamna Stoica vorbeşte despre **o presiune mare asupra cartierului Şchei şi, totodată, despre presiunea dezvoltării orientată în zona Nordică, zona Bisericii Bartolomeu**. Acolo este în prezent un regim ne înălţime foarte mare, necorelat cu scara urbană, care a dus la o presiune de dezvoltare foarte mare, inclusiv pe **Strada Lungă**, *„care a devenit arteră de circulaţie cu sens unic, au dispărut alte funcţiuni. Aceasta este o stradă care nu mai are caracterul unei artere din centrul istoric. S-a denaturat.”*

Problema centrelor de cartier

Domnul Arhitect Dragoş Oprea menţionează problema privind *lipsa centrelor de cartier*. *„Oraşul ăsta a devenit decentralizat. Nu a apărut în contrabalans nici centrul civic care să ne ofere zone de agrement. Nu are parcuri.”*. Centrele de cartier au dispărut sau nu există, motiv pentru care, menţionează domnul Oprea, ele ar trebui integrate în strategia viitorului PUG.

Aspecte la scară macro

Domnul Florin Diaconu atrage atenţia asupra nevoii introducerii unei gândiri la scară macro asupra oraşului. Acesta spune că Municipiul Braşov va creşte, în următorii ani, ca număr de locuitori, ca funcţiuni, fiind necesară o gândire strategică pe termen lung cu privire la dezvoltarea sa. Acesta menţionează faptul că foarte multe dintre problemele Municipiului Braşov sunt şi multe dintre problemele oraşelor din Vestul Europei: **poluarea, un oraş dezvoltat pentru automobil nu pentru pietoni** (având totodată şi politici care încurajează acest lucru).

„Noi, în loc să facem maşina cât mai inaccesibilă şi să dăm spaţiu mijloacelor de transport în comun şi mijloacelor de transport alternativ, noi o favorizăm prin aceste politici. Cumva trebuie să ne gândim la un PUG mult mai progresist”.

Domnul Florin Diaconu menţionează câteva dintre măsurile implementate în planurile de strategie ale oraşelor mari cum este cazul Londra. Acesta aduce în discuţie, astfel, **conceptul oraşului de 15 minute** (susţinută ulterior şi de către dl arhitect Cristi Oprea) **şi necesitatea revitalizării cartierelor**, elemente ce ar trebui integrate şi în PUG-ul Braşovului. Menţionează, astfel, nişte zone cu potenţial de transformare în **poli speciali ai Braşovului**.

„Eu am spus aici dezvoltarea de noi districte. Innovation and medical city, în partea de spital regional, centru de cercetare al Transilvaniei. Poate să devină un pol important. Avem Platforma Rulmentul care poate fi the city of art and science.....partea asta de oraș sportiv, unde avem stadionul și viitoarea sală. Acela va fi un alt pol de dezvoltare. Bineînțeles, mai trebuie să creionăm alte noi spații, cum ar fi business sau technology.”

Desigur, spune acesta, toți polii de dezvoltare la care face referire trebuie gândiți într-o manieră durabilă, ținând cont de peisajul local.

Problematika accesibilității în Brașov

Domnul Arhitect Nicu Țaric aduce în discuție problematika accesibilității și cu precădere problematika accesibilității zonelor istorice – Centrul Istoric și Șcheiul Istoric. De altfel, aceasta este una dintre cele mai importante probleme discutate în cadrul studiilor consultative privind Municipiul Brașov, probleme ce au fost menționate deopotrivă de către cetățeni, investitori și specialiști. „Devine din ce în ce mai presantă și stresantă posibilitatea accesării serviciilor, adică pompieri, salvare, chiar colectarea gunoiului”. Problema menționată de domnul Țaric este cu atât mai presantă cu cât în zonele menționate se dezvoltă forme de locuire, de dimensiuni mai mari sau mai mici. „Pe de altă parte se dezvoltă acest fenomen de cazare turistică de tip Airbnb care deja este mai mult decât stresantă și face stresantă locuirea în Șcheiul Istoric și în Centru.”

Studiul torenților

„Dacă în istorie toți acești torenți care treceau prin Șchei erau opriți într-un mare bazin de protecție al orașului vechi, care era unde este acum Liceul Șaguna, acum toată apa de la orice ploaie mare, ajunge, cârând aluviuni, trunchiuri de copaci, nămol, tot ce prinde când sunt torenții puternici...ajunge până în Piața Sfatului, până în zona Patria, unde se schimbă panta, până în zona Străzii Lungi, străzii de mijloc. Acest studiu trebuie făcut, trebuie să existe ca studiu la un PUG care dorește să rezolve problemele Centrului Istoric și a Șcheiului.”

2.2.3. Principalele amenințări asupra Municipiului Brașov, în cazul în care acesta își va păstra tendințele de dezvoltare actuale

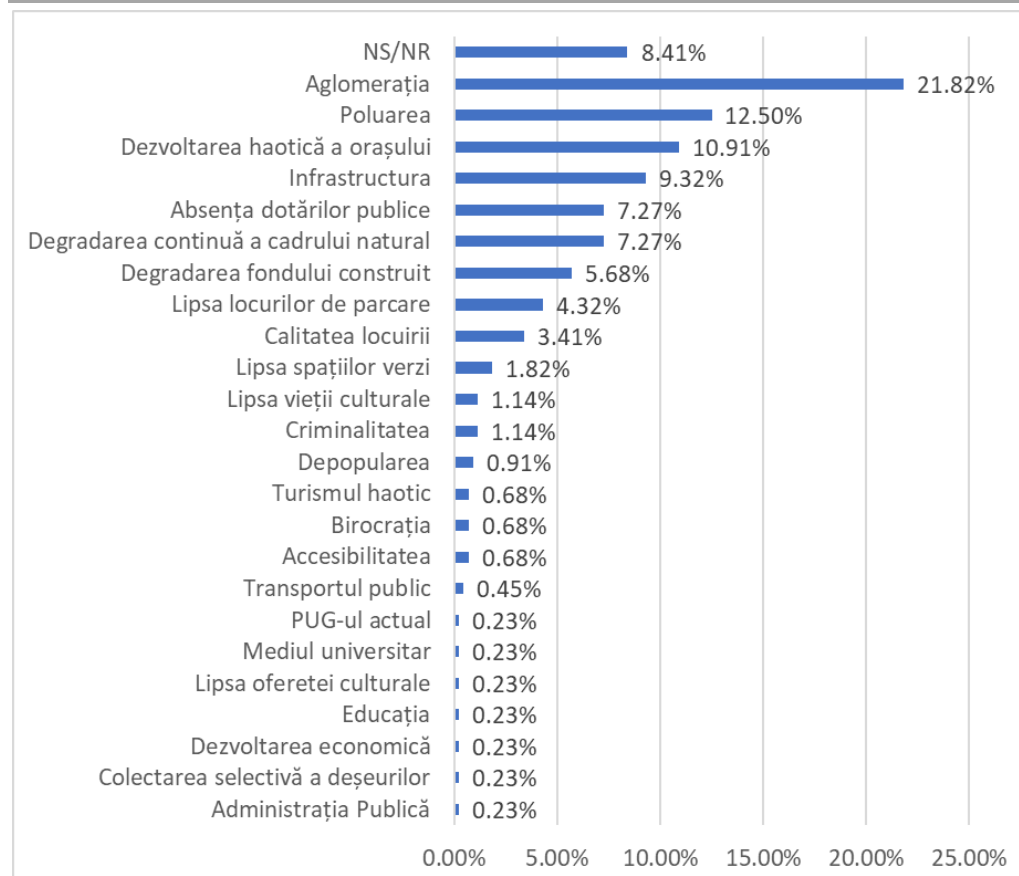

Figura 8. Principalele amenințări pentru Municipiul Brașov, menționate de către profesioniștii care au participat la studiu, din perspectiva dezvoltării urbane

Sursa: Date colectate prin intermediul chestionarului și prelucrate de proiectant (Aky General Concept – Andreea Acasandre, 2021)

Profesioniștii care au participat la acest studiu cantitativ (pe bază de chestionar) au fost rugați să specifice care ar putea fi problemele cu care se va confrunta localitatea în următorii 10 ani, dacă își va păstra tendințele actuale de dezvoltare.

Cele mai importante trei probleme specificate de către profesioniștii participanți la studiu sunt: **aglomerația, poluarea și dezvoltarea haotică a orașului**. Alte probleme pe care le percep ca fiind accentuate în viitor ar fi **infrastructura, absența dotărilor publice, degradarea continuă a cadrului natural, degradarea fondului construit**.

„Subdimensionarea rețelelor tehnico-edilitare pentru expansiuni necontrolate ale modificărilor de funcțiuni zonale (ex. Din zona de locuințe individuale în zone de locuințe colective, mai ales în zona centrală (Șchei)”

„Supraaglomerarea traficului, în special datorită celor care provin din afara Brașovului, cumpără/închiriază locuințe în Brașov și aduc o serie de obiceiuri proaste (își fac propriile reguli)...”

„Lipsa planificării și coordonării dezvoltării, decalajul evident centru-zone periferice, accentul pus pe turism fără alternative viabile”

2.2.4. Soluțiile propuse de către profesioniști în vederea rezolvării problemelor enunțate

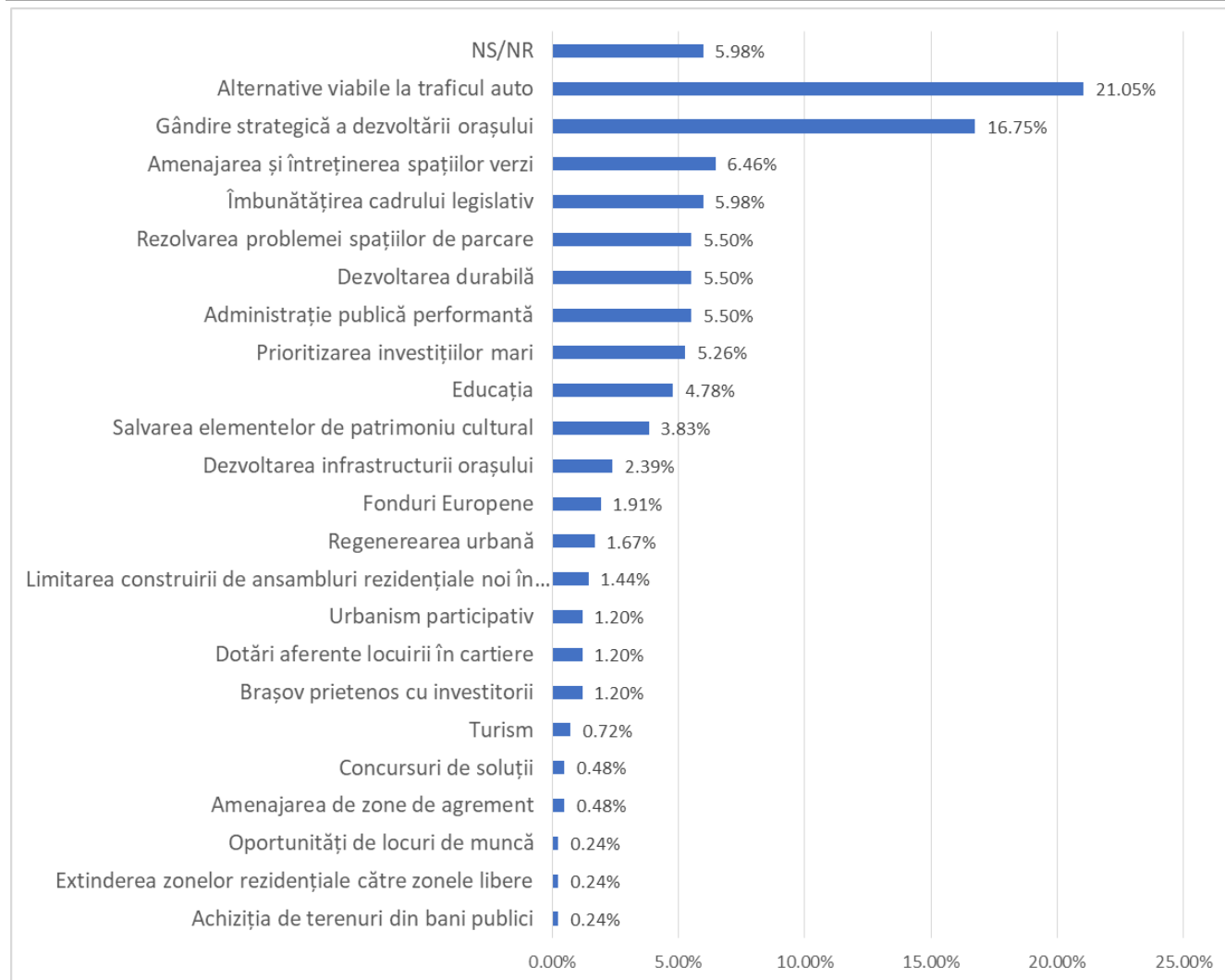

Figura 9. Soluții propuse de către profesioniștii care au participat la studiu, pentru rezolvarea problemelor orașului

Sursa: Date colectate prin intermediul chestionarului și prelucrate de proiectant (Aky General Concept – Andreea Acasandre, 2021)

Rugați fiind să menționeze soluții potrivite pentru ameliorarea problemelor actuale și reducerea riscurilor și amenințărilor din următorii ani, profesioniștii care au participat la studiul cantitativ au menționat în primul rând necesitatea **realizării și implementării unor alternative viabile pentru reducerea traficului auto** și în cel de-al doilea rând, **implementarea unei gândiri strategice pentru dezvoltarea orașului**. Totodată, au fost propuse soluții precum:

- Amenajarea și întreținerea spațiilor verzi;
- Îmbunătățirea cadrului legislativ;
- Rezolvarea problemelor legate de spațiile de parcare;

„Reglementări urbanistice clare, formulate fără recomandări și multiple posibilități de derogare care să fie prevăzute și dotările necesare”

„Studierea siluetei urbane atunci când se solicită modificarea regimului de înălțime și a funcțiunilor diferite de cele existente (ex. Zona de activități comerciale/turism, generatoare de zgomote și noxe, în zona de locuire)”

„Obligativitatea studierii impactului pe care noile dezvoltări le au asupra structurilor edilitare și de transport existente și condiționarea autorizării lor în consecință”

2.2.5. Investiții strategice pentru dezvoltarea sustenabilă a Municipiului Brașov, în opinia profesioniștilor

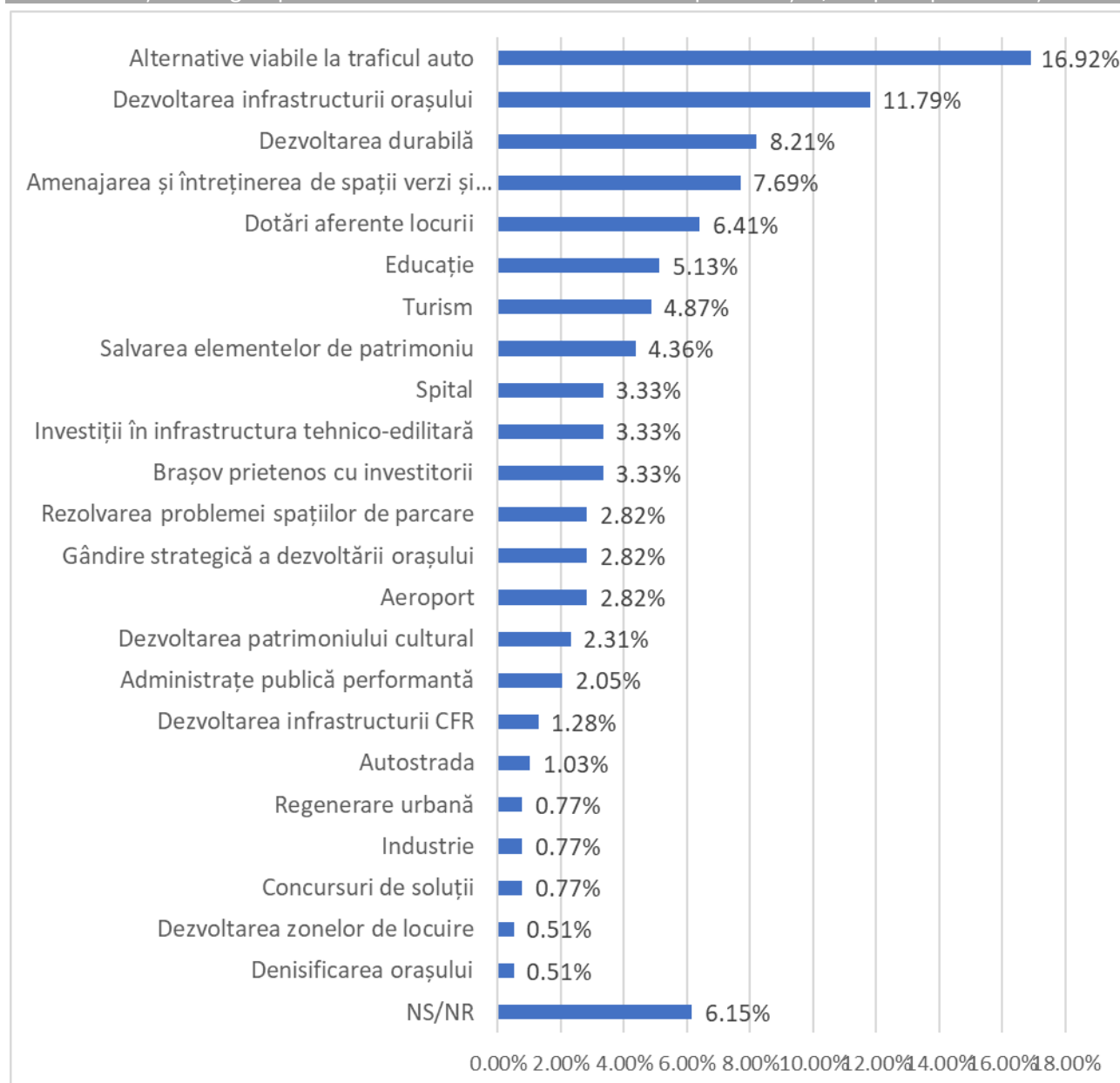

Figura 10. Investiții considerate strategice de către profesioniștii care au participat la studiu, pentru remediarea/ameliorarea problemelor enunțate

Sursa: Date colectate prin intermediul chestionarului și prelucrate de proiectant (Aky General Concept – Andreea Acasandre, 2021)

Profesioniștii care au participat la acest sondaj au fost rugați să facă sugestii, în cadrul chestionarului, cu privire la investiții considerate strategice de către ei pentru dezvoltarea sustenabilă a Municipiului Brașov. Întrebarea a fost deschisă, lăsând astfel posibilitatea obținerii unor răspunsuri spontane, nemijlocite, din partea participanților la

studiu. Astfel, principalele investiții menționate de către respondenți vizează **gândirea unor alternative viabile la traficul auto din Municipiul Brașov, dezvoltarea infrastructurii orașului și măsuri de dezvoltare durabilă (aspecte privind ameliorarea calității mediului, depozitare a gunoaielor, atragerea de fonduri europene pentru energia regenerabilă, realizarea unor parcuri fotovoltaice).**

În ceea ce privește problemele de trafic și accesibilitate, prezente în topul disfuncțiilor Municipiului Brașov, în opinia profesioniștilor ce au participat la acest studiu, au fost menționate și măsuri de îmbunătățire a transportului public la nivelul municipiului și la nivelul zonei sale metropolitane. Astfel, în cadrul chestionarului au fost oferite următoarele sugestii privind ameliorarea problemei mobilității:

- **Realizarea unui transport public agreabil și calitativ** (autobuze noi, transport periurban integrat, creșterea parcului de autobuze atât în interiorul orașului cât și în zona sa metropolitană, dezvoltarea infrastructurii pentru transportul multimodal);
- **Extinderea infrastructurii rutiere** (suplimentarea benzilor de circulație, accesibilizarea mai bună a cartierului Tractorul – realizare pasaj peste gară, realizarea de noi artere de circulație către **cartierele Sânpetru, Bartolomeu Nord și implicit viitorul Aeroport**);
- **Sporirea numărului de locuri de parcare** (la marginea orașului, restricționarea accesului auto în zona centrală);
- **Ameliorarea transportului alternativ în oras** (benzi dedicate transportului alternativ – biciclete, trotinete etc, trotuare pentru pietoni mai ample);

În cadrul focus-grupului destinat profesioniștilor din cadrul Ordinului Arhitecților din România, se aduce în discuție **rolul PUG-ului ca instrument de negociere.** Doamna Alexandra Stan precizează faptul că, în cadrul orașului, există numeroase rezerve de teren care sunt încă neconstruite și pe care există o presiune imobiliară foarte mare. „*Aici spun direct că există această ierarhie a dezvoltărilor imobiliare. Există primul nivel care începe șise folosesc de instrumentele juridice pentru a obține niște soluții urbanistice care nu corespund principiilor urbanistice actuale. După care urmează al doilea segment de firme și ...sau al treilea de dezvoltatori....care preiau și duc mai departe niște dezvoltări care nu se mai corelează cu dezvoltarea orașului așa cum s-a discutat până acum*”. În acest sens, spune doamna Stoica, o **așteptare din partea noului PUG privește transformarea sa într-un instrument de negociere care să favorizeze și Administrația Publică, și zona de specialiști, dar și dezvoltatorii să aibă un cadru mai clar de intervenție, fără să mai forțeze foarte mult tot ce înseamnă reglementare.**

2.2.6. Elemente de patrimoniu natural și construit ce necesită protejare, în opinia profesioniștilor

În cadrul acestui studiu, profesioniștii au fost întrebați care ar fi cele mai importante elemente de patrimoniu natural și construit ce ar trebui protejate, în opinia lor. Răspunsurile acestora nu au fost numeroase, însă au evidențiat următoarele elemente:

- **Cetatea Brașovului**
- **Biserica Sfântul Bartolomeu**
- **Cartierele Istorice ale Brașovului**
- **Dealurile Brașovului**
- **Drumul Poienii**
- **Fabrica Scherg (Carpatex)**

Din perspectiva celor enunțate, se remarcă deopotrivă un număr redus de elemente de patrimoniu conștientizate de către respondenți precum și un grad destul de ridicat de generalizare. În ceea ce privește spațiul construit, observăm un atașament față de Cetate, fapt ce indică și puternica orientare către zona centrală a orașului din perspectivă culturală și turistică. Totodată, elementele naturale fac parte îndeosebi din zonele învecinate și periferice, decorul format din Dealurile Brașovului precum și Drumul Poienii fiind cele mai apreciate și menționate ca necesitând protecție.

2.2.7. Principii de dezvoltare urbană a Municipiului Brașov, în opinia profesioniștilor

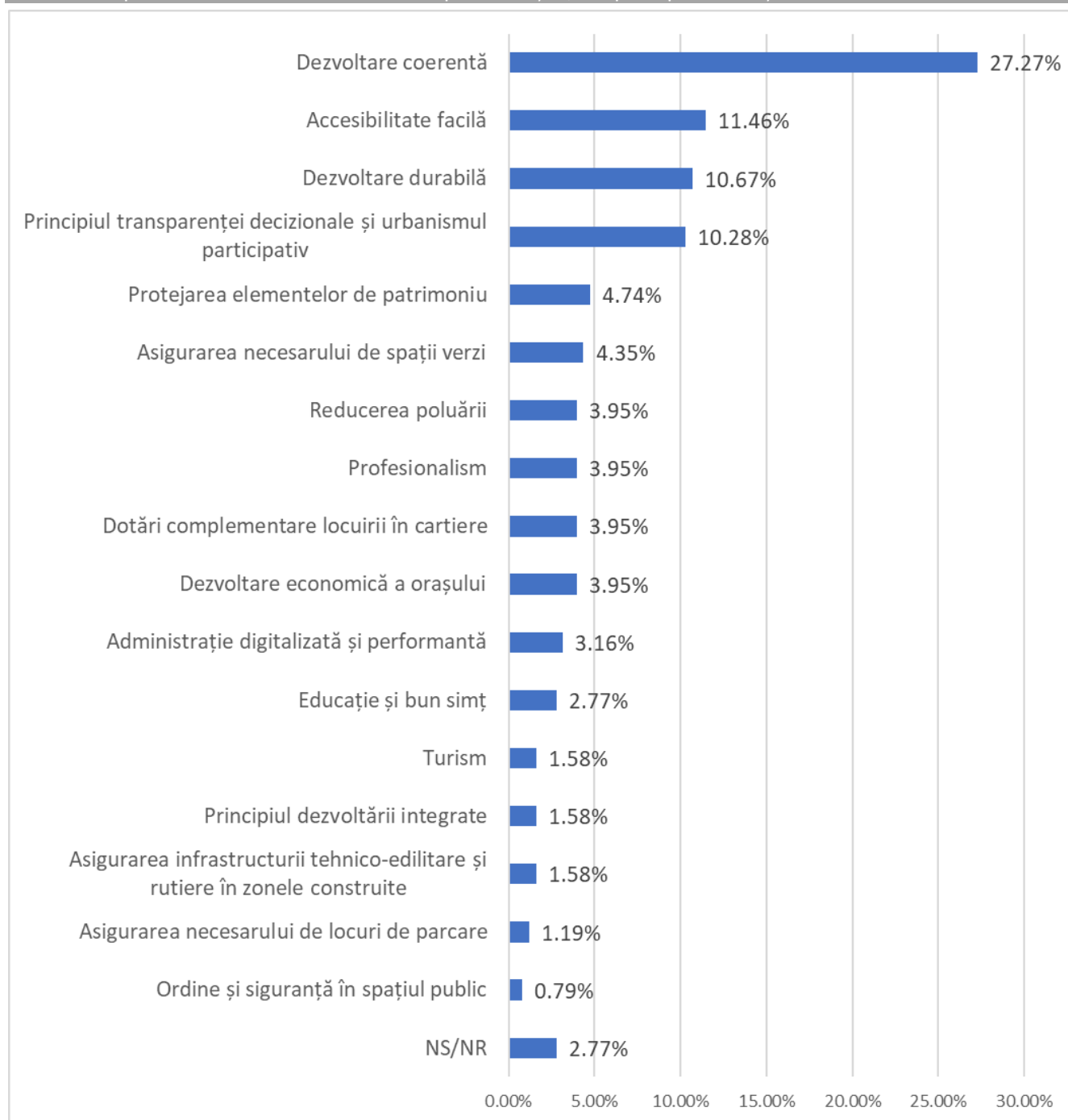

Figura 11. Principii, în opinia profesioniștilor care au participat la studiu, ce ar trebui să ghideze dezvoltarea Municipiului Brașov

Sursa: Date colectate prin intermediul chestionarului și prelucrate de proiectant (Aky General Concept – Andreea Acasandre, 2021)

Profesioniștii care au răspuns acestui sondaj au fost rugați să menționeze care ar fi, în opinia lor, principiile de dezvoltare urbană care ar trebui să ghideze dezvoltarea Municipiului Brașov în următorii ani. Într-o proporție foarte ridicată, profesioniștii care au participat la studiu au menționat faptul că este necesară **dezvoltarea coerentă a orașului**, înțelegând prin această măsură **realizarea unor strategii pe termen lung, respectarea legislației de construire și a normelor privind locuirea, respectarea zonificării funcționale a cartierelor**. Un alt principiu specificat de către profesioniști vizează **utilizarea rațională a terenurilor și resurselor din interiorul orașului**.

“Planuri pe termen lung asumate de toate partidele”

„Să se respecte un set de reguli minimal (profile stradale, retrageri H/2, distanţa faţă de aliniamentul vecin, spaţii verzi”

Un al doilea principiu enunţat de către profesioniştii care au participat la studiu ar trebui să fie cel al **accesibilităţii facile**. Astfel, a fost menţionată necesitatea *realizării unor legături, adaptării reţelei de circulaţii, realizării unui transport facil şi rapid*.

„Mobilitatea crescută şi accesibilă pentru toţi cetăţenii. Renunţarea la maşina personală.”

„Accesibilitate la nivelul municipiului şi la nivelul întregii zone metropolitane”

Deşi foarte general, al treilea principiu enunţat de către profesioniştii care au participat la studiu este cel al **dezvoltării durabile**. Astfel, este specificată necesitatea *dezvoltării sustenabile a oraşului, a reducerii amprente de carbon şi a promovării clădirilor verzi cu scopul reducerii schimbărilor climatice*. Între măsurile enunţate au mai fost incluse şi *eficienţa şi siguranţa energetică precum şi planificarea pe termen lung*.

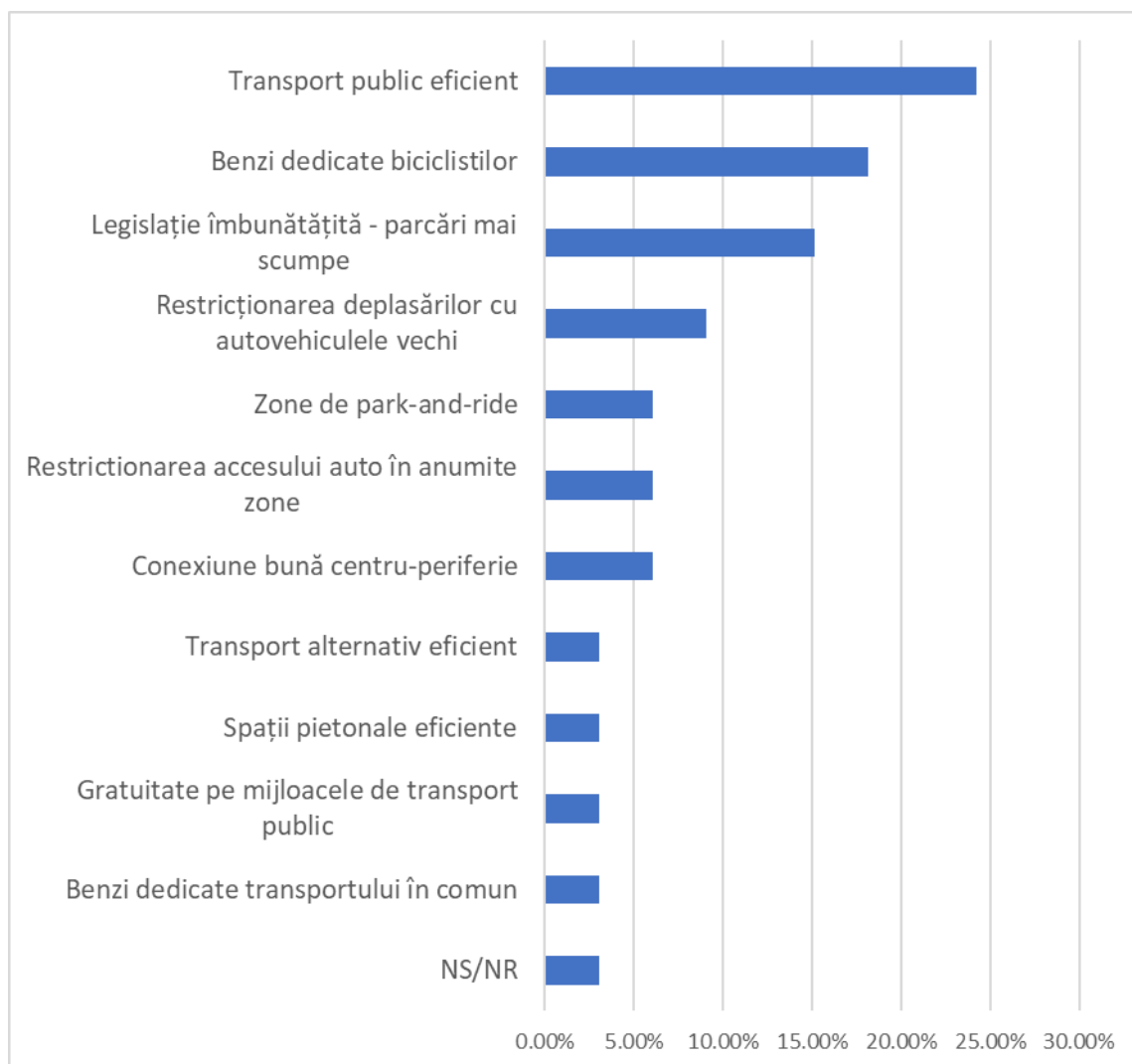

Figura 12. Principalele măsuri propuse de către profesioniştii care au participat la studiu pentru reducerea deplasărilor cu autoturismul personal

Sursa: Date colectate prin intermediul chestionarului şi prelucrate de proiectant (Aky General Concept – Andreea Acasandre, 2021)

Aşa cum am precizat deseori pe parcursul prezentei lucrări, una dintre principalele probleme, în opinia profesioniştilor care au participat la studiu, este **deplasarea cu autoturismul personal şi aglomeraţia din interiorul oraşului**. Astfel, o întrebare în cadrul chestionarului a fost destinată *măsurilor propuse de către profesioniştii care au participat la studiu pentru reducerea deplasărilor cu autoturismul personal*.

Printre cele mai importante măsuri propuse de către specialiştii care au participat la studiu se numără:

- Realizarea unui transport public eficient;
- Realizarea unor benzi dedicate pentru biciclişti;

- Îmbunătățirea legislației în privința parcarilor (parcări mai costisitoare);

Alte măsuri propuse mai sunt: *restricționarea deplasărilor cu autovehiculele vechi, realizarea unor zone destinate pentru park-and-ride, restricționarea accesului auto în anumite zone (ex. în zona centrală a orașului).*

„Interzicerea accesului în centru în week-end cu excepția riveranilor, salvărilor și mijloacelor de transport în comun”

„Dezvoltarea pistelor pentru participanții la modurile alternative de transport (biciclete, trotinete, segway, scootere etc.).”

2.2.8. Măsuri ce ar trebui propuse prin noul Plan Urbanistic General al Municipiului Brașov, în opinia profesioniștilor

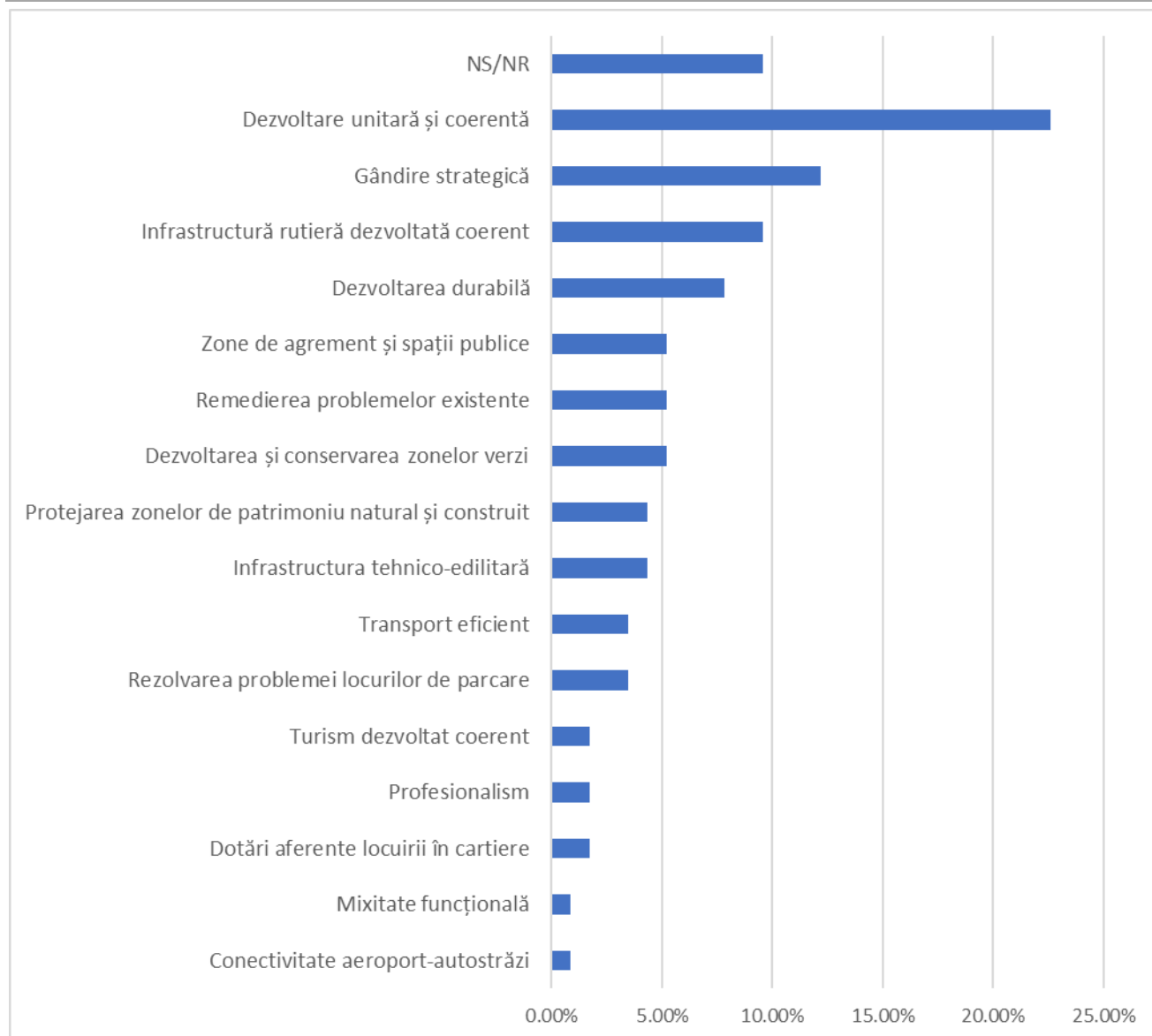

Figura 13. Principalele măsuri propuse de către profesioniști pentru a fi avute în vedere de noul Plan Urbanistic General al Municipiului Brașov

Sursa: Date colectate prin intermediul chestionarului și prelucrate de proiectant (Aky General Concept – Andreea Acasandre, 2021)

Rugați fiind să menționeze care ar fi principalele măsuri pe care ar trebui să le aibă în vedere noul Plan Urbanistic General al Municipiului Brașov, cea mai mare parte a respondenților au menționat **măsuri privind dezvoltarea unitară și coerentă a localității**. Sub această denumire generică se regăsesc propuneri privind:

- Reconvertirii ale fostelor platforme industriale și prin alte funcțiuni în afară de cele *rezidențiale și de comerț*;
- Definirea clară a zonelor cu densitate mare, medie sau mică, precum și a celor cu alte funcțiuni (agrement, zone economice etc.);

- Dezvoltarea integrată având în vedere și localitățile învecinate;
- Eliminarea centrelor comerciale mari din zonele centrale ale orașului;

„Fără centre comerciale mari (tip mall) în zonele centrale ale orașului, de genul AFI Brașov”

- Realizarea de PUZ-uri coordonatoare care să detalieze cât mai corect la nivel de cartier;
- Limitarea extinderii intravilanului;

„Stoparea construcțiilor de cartiere noi în oraș”

„Limitarea intravilanului. Analiza posibilității reducerii intravilanului în zone care cuprind de exemplu păduri sau terenuri valoroase din punct de vedere al biodiversității (Poiana Brașov, spre limitele cu Predeal, Râșnov)”

O altă măsură considerată importantă de către profesioniștii care au participat la studiu este cea privind **gândirea strategică și în perspectivă a noului Plan Urbanistic General al Municipiului Brașov**. În această categorie sunt cuprinse propuneri precum:

- Stabilirea unei viziuni clare cu privire la vocația Municipiului Brașov;

„Ce tipologie de oraș urmează să realizăm”

„Stabilirea unei viziuni și direcții de dezvoltare a Municipiului Brașov”

- Gândirea legăturilor cu localitățile învecinate;
- Elaborarea unui regulament specific fiecărei zone a orașului;

Cea de-a treia propunere venită din partea profesioniștilor care au participat la studiu cu privire la noul Plan Urbanistic General privește **problema infrastructurii rutiere, ce ar trebui dezvoltată coerent**. Mai precis, aceste propuneri vizează:

- Realizarea de noi artere care să fluidizeze traficul;

„Măsurile care să rezolve problemele de accesibilitate, trafic, conectivitate între zone, cartiere, dar și cu zonele periurbane ș.a.m.d.”

- Reconfigurarea circulațiilor existente;

Totodată, profesioniștii în domeniul protecției monumentelor care au participat în cadrul studiului cantitativ au fost rugați să menționeze *principalele măsuri care ar fi necesare pentru protejarea elementelor de patrimoniu natural și construit din cadrul Municipiului Brașov*. Din perspectiva patrimoniului natural, sugestiile ar putea fi categorisite în:

- Blocarea construcțiilor în zonele naturale;
- Conservarea zonelor naturale și verzi din interiorul cartierelor dar și din zonele limitrofe (*inclusiv menținerea/reconstruirea peisajelor istorice*);
- Reglementarea corectă și strictă a peisajului cultural;
- Educarea locuitorilor în vederea protejării și respectării patrimoniului natural;

Din perspectiva elementelor de patrimoniu construit, sugestiile venite din partea profesioniștilor specializați în protecția monumentelor și care au participat în cadrul studiului cantitativ (chestionar), vizează preponderent **realizarea unor reglementări clare pentru zonele constituite**. Astfel, în vederea obținerii acestei coerențe urbanistice și arhitecturale solicitate de către profesioniștii care au participat la studiu se recomandă de către aceștia *realizarea unui ghid de intervenție în aceste zone (cu specificații privind materialele, culorile sau texturile admise și interzise), respectarea și menținerea sitului arhitectural, inclusiv acordarea de facilități financiare proprietarilor de construcții de patrimoniu în vederea reabilitării clădirilor*.

2.2.9. Factori ce influențează calitatea documentațiilor de urbanism

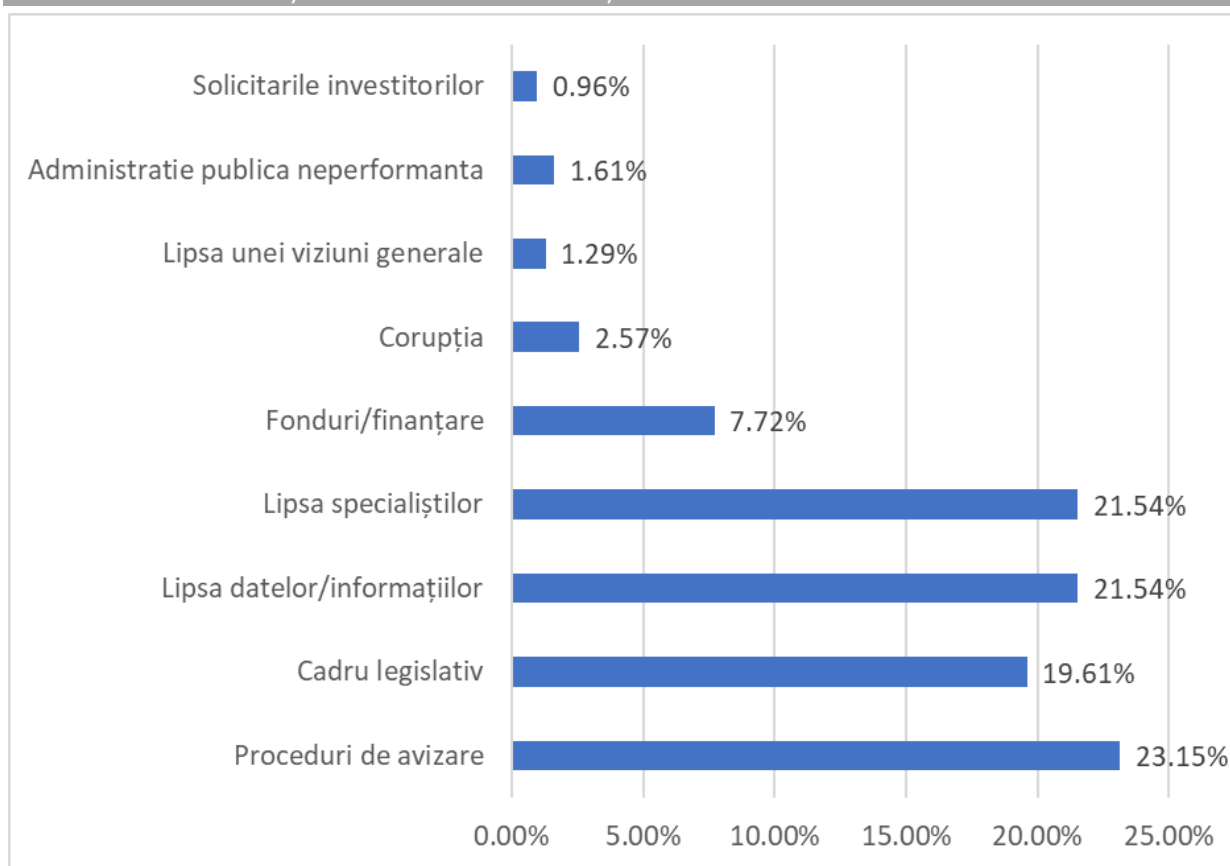

Figura 14. Principalii factori care influențează calitatea documentațiilor de urbanism, în opinia profesioniștilor care au participat la studiu

Sursa: Date colectate prin intermediul chestionarului și prelucrate de proiectant (Aky General Concept – Andreea Acasandre, 2021)

În cadrul prezentului studiu cantitativ, respondenții au fost rugați să menționeze principalele aspecte care influențează negativ **calitatea documentațiilor de urbanism**. Între acestea, remarcăm următoarele:

- Procedurile de avizare
- Lipsa datelor/informațiilor
- Lipsa specialiștilor
- Cadrul legislativ

Totodată, respondenții au mai menționat și alte aspecte ce influențează negativ calitatea documentațiilor și a demersurilor în urbanism, între acestea numărându-se **fondurile/finanțarea, corupția, lipsa viziunii generale de dezvoltare**.

2.3. Cartierele Municipiului Braşov

2.3.1. Cartiere valoroase ale Municipiului Braşov

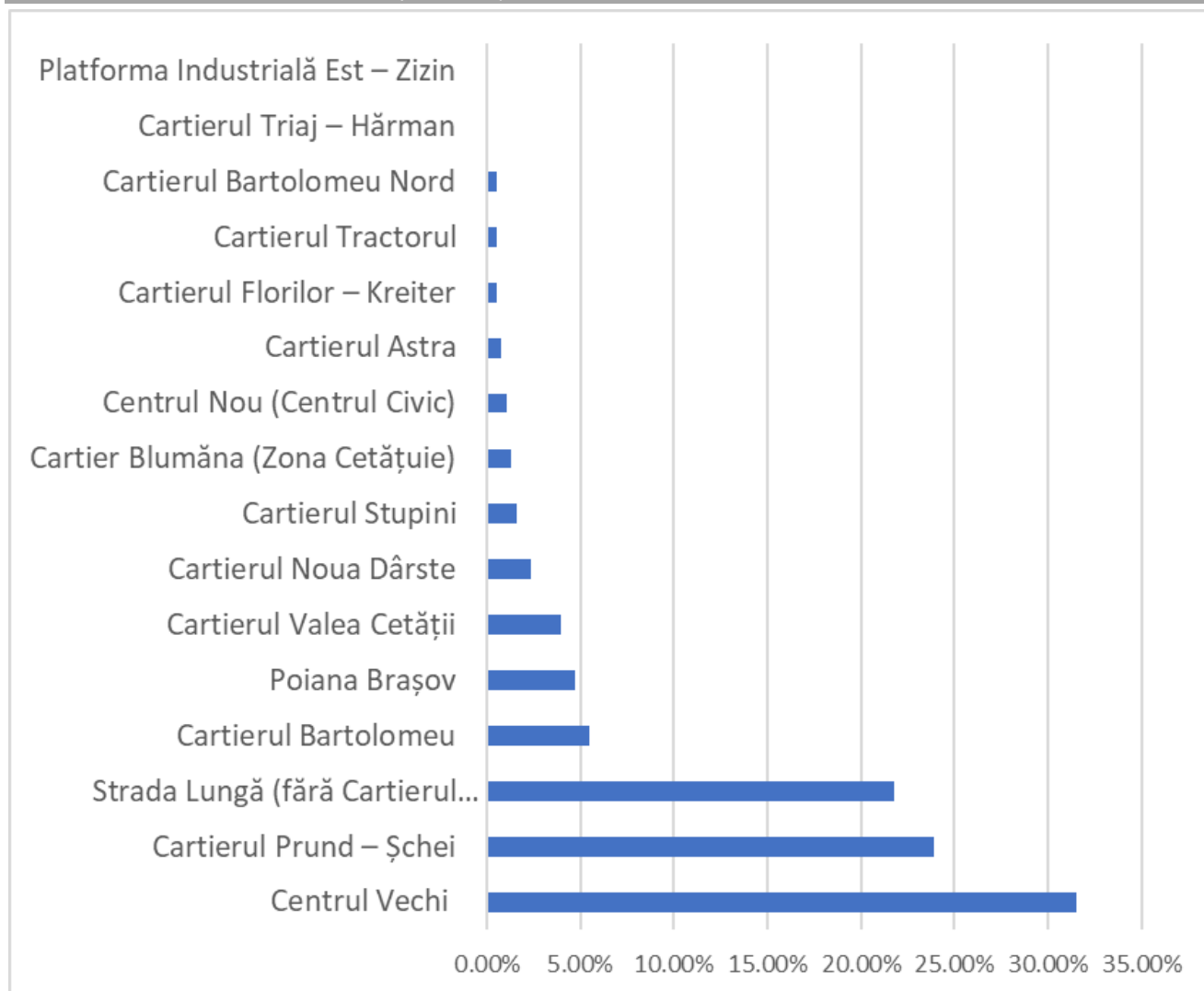

Figura 15. Cele mai valoroase cartiere (*din punct de vedere istoric*) ale Municipiului Braşov din perspectiva profesioniştilor care au participat la studiul cantitativ

Sursa: Date colectate prin intermediul chestionarului şi prelucrate de proiectant (Aky General Concept – Andreea Acasandre, 2021)

În cadrul studiului, profesioniştii au fost rugaţi să menţioneze care sunt, în opinia lor, cele mai valoroase cartiere din Municipiul Braşov. Conform ierarhiei realizate, cele mai valoroase zone ale acestei localităţi sunt **Centrul Vechi**, **Cartierul Prund-Şchei** şi **Strada Lungă**. Alte cartiere apreciate ar mai fi *Cartierul Bartolomeu*, *Poiana Braşov* şi *Valea Cetăţii*.

2.3.2. Cartiere bine echipate ale Municipiului Braşov

Din perspectiva echipării cu dotări aferente locuirii – şcoli, grădiniţe, comerţ, reţele edilitare – cele mai apreciate cartiere, din perspectiva profesioniştilor care au răspuns studiului cantitativ sunt: **Cartierul Astra**, **Centrul Nou (Centrul Civic)**, **Valea Cetăţii**, acestea fiind urmate de **Centrul Vechi**, **Tractorul** şi **Florilor – Kreiter**.

Cele mai puţin apreciate din perspectiva aceasta, a echipării cu dotări aferente locuirii, sunt **Platforma Industrială Est-Zizin**, **Cartierul Stupini**, **Cartierul Triaj-Hărman**.

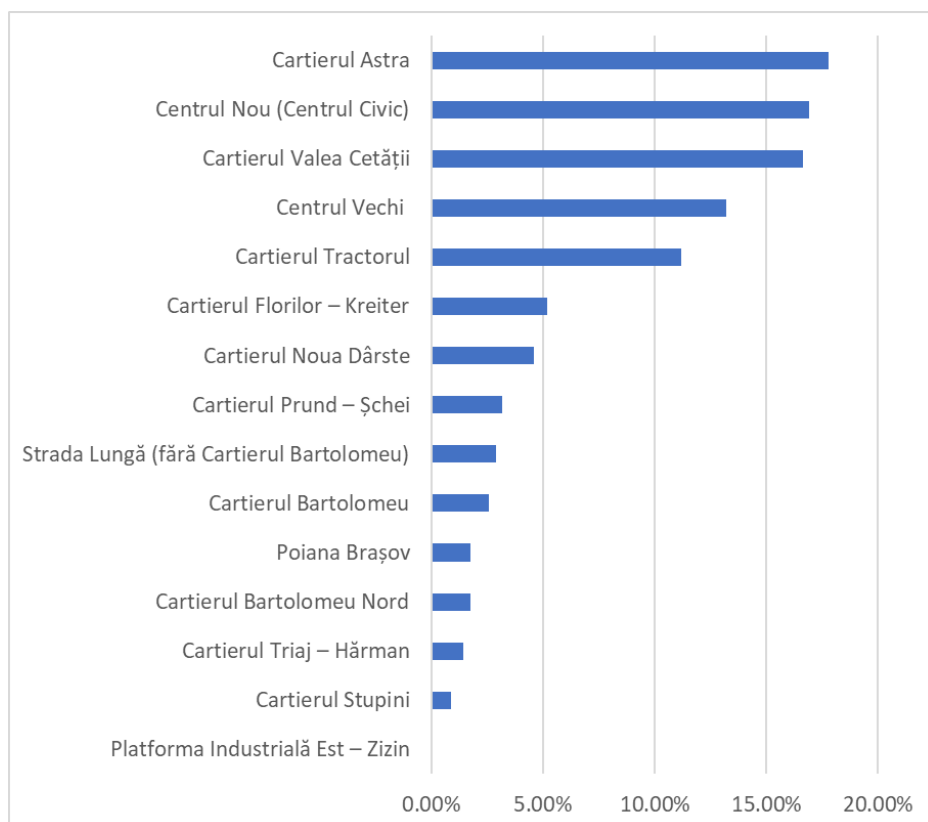

Figura 16. Cele mai bine echipate cartiere (*dotări aferente locuirii – școli, grădinițe, comerț, rețele edilitare*) ale Municipiului Brașov din perspectiva profesioniștilor care au participat la studiul cantitativ

Sursa: Date colectate prin intermediul chestionarului și prelucrate de proiectant (Aky General Concept – Andreea Acasandre, 2021)

2.3.3. Cartiere defavorizate ale Municipiului Brașov

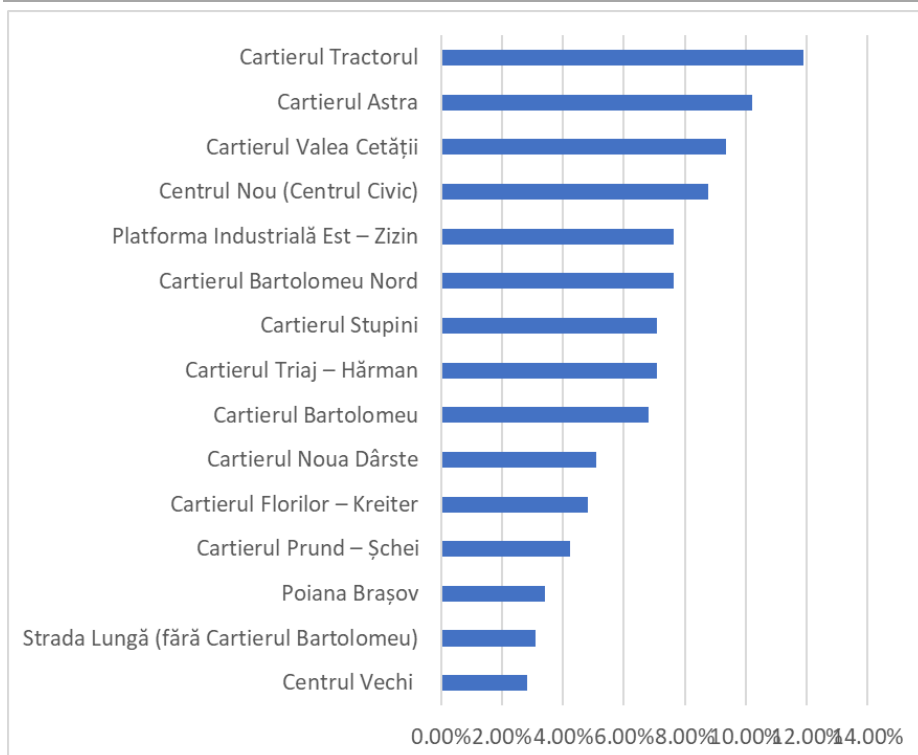

Figura 17. Cele mai defavorizate cartiere ale Municipiului Brașov din perspectiva profesioniștilor care au participat la studiul cantitativ (*cartiere slab echipate, care au accesibilitate scăzută, cu construcții de calitate slabă, caracterizate de o dezvoltare necontrolată de tip urban sprawl*)

Sursa: Date colectate prin intermediul chestionarului și prelucrate de proiectant (Aky General Concept – Andreea Acasandre, 2021)

Cele mai defavorizate cartiere, din perspectiva profesioniștilor care au participat la studiul cantitativ (*pe bază de chestionar*) sunt **Tractorul, Astra, Valea Cetății, Centrul Civic, Platforma Industrială Est-Zizin**. Respondenții au fost rugați să menționeze zonele defavorizate, privite din perspectiva accesibilității scăzute, a construcțiilor de calitate slabă și a unei dezvoltări necontrolate, de tip urban sprawl.

Din perspectiva aceasta, la polul opus se situează **Centrul Vechi, Strada Lungă (fără cartierul Bartolomeu) și Poiana Brașov**, toate beneficiind de o accesibilitate ridicată.

Din perspectiva **rețelelor tehnico-edilitare**, în cadrul studiului calitativ este adusă în discuție problema **canalizării în Cartierul Stupini**, aspect menționat de către domnul Dan Ganea, reprezentant Apa Brașov. Totodată, o altă problemă menționată pe parcursul acestor discuții privește **vechimea rețelelor de apă și canalizare** din cartierele istorice ale orașului. Tot privitor la rețelele tehnico-edilitare, menționează domnul Eduard David (Distribuție Energie Electrică Brașov), sunt identificate probleme în **Centrul Istoric, zona de Nord sau Nord-Vest precum și în zona de Nord-Est**.

2.3.4. Cartiere cu disfuncționalități din perspectiva echipării tehnico-edilitare

Din perspectiva tehnico-edilitară, participanții la sondaj care erau specialiști în rețele tehnico-edilitare au fost rugați să menționeze cartierele cele mai defavorizate din Municipiul Brașov. Astfel, au fost menționate cinci astfel de zone din Brașov: **Cartierul Bartolomeu Nord, Cartierul Prund-Șchei, Cartierul Stupini, Poiana Brașov**. Respondenții au fost ulterior rugați să specifice principalele disfuncționalități ale zonelor menționate anterior. Disfuncționalitățile enunțate sunt:

- Lipsa canalizării;
- Starea necorespunzătoare a carosabilului;
- Traficul intens;

2.3.5. Cartiere aglomerate din perspectiva traficului rutier, în opinia profesioniștilor

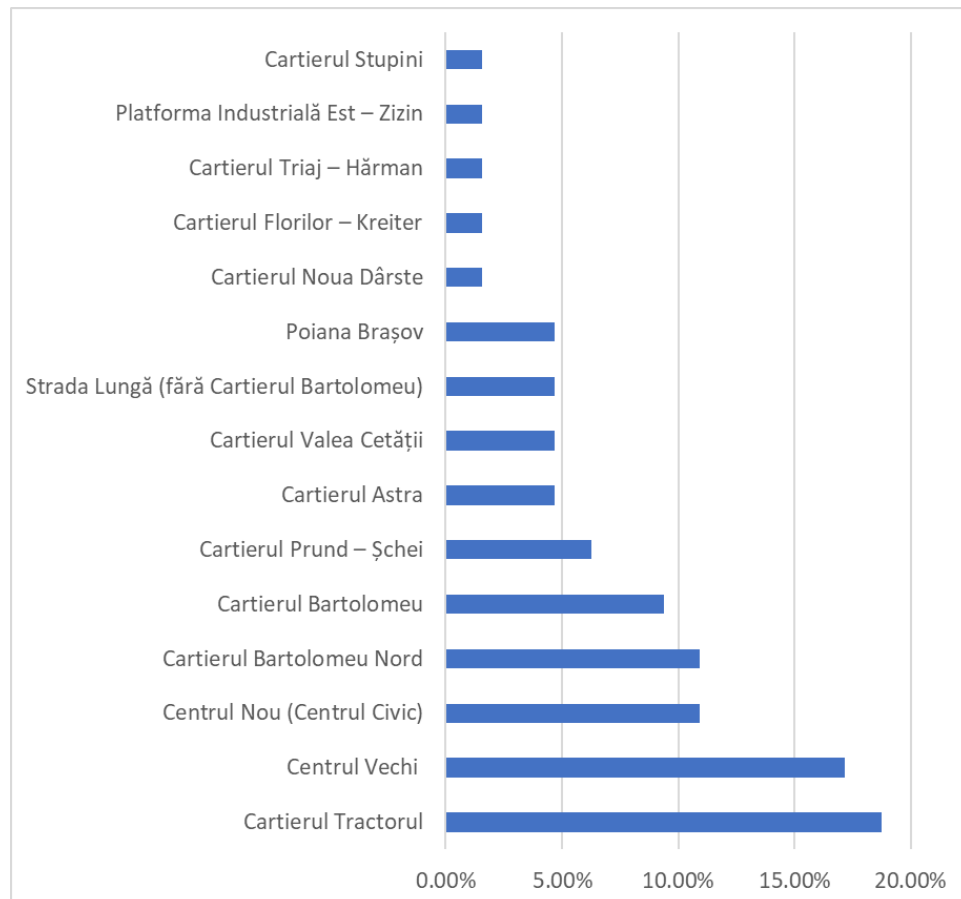

Figura 18. Cele mai aglomerate cartiere ale Municipiului Brașov din perspectiva profesioniștilor care au participat la studiul cantitativ

Sursa: Date colectate prin intermediul chestionarului și prelucrate de proiectant (Aky General Concept – Andreea Acasandre, 2021)

Participanții la studiu care aveau o specializare în mobilitate au fost rugați să menționeze *care sunt cele mai aglomerate zone ale Municipiului Brașov din perspectiva traficului*. Așa cum se observă din figura prezentată anterior, principalele zone aglomerate sunt **Cartierul Tractorul și Centrul Vechi**, urmate fiind de **Centrul Civic (Centrul Nou), Bartolomeu Nord, Bartolomeu și Prund-Șchei**.

Respondenții au fost rugați ulterior să menționeze și zonele/cartierele cu cele mai multe dificultăți din perspectiva *transportului public*. Cartiere/zone care prezintă probleme din punct de vedere al transportului public, menționate de către participanții la studiu sunt: **Stupini, Centrul Vechi, Poiana Brașov, Zona Metropolitană, Noua Dârste, Tractorul, Bartolomeu Nord, Triaj, Șchei**.

Se observă, deci, o corelare destul de clară între cartierele aglomerate și cele nedeservite sau slab deservite de transportul public. Totodată, se disting două problematici diferite. Pe de o parte, este problematica Centrului Vechi, aglomerat dar foarte accesibil, iar pe de altă parte, se distinge problematica zonelor/cartierelor periferice, aglomerate și acestea și în același timp slab deservite de transport public (*fapt ce le face vulnerabile din perspectiva accesibilității*).

2.3.6. Cartiere ce necesită intervenții prioritare, în opinia profesioniștilor din Municipiul Brașov

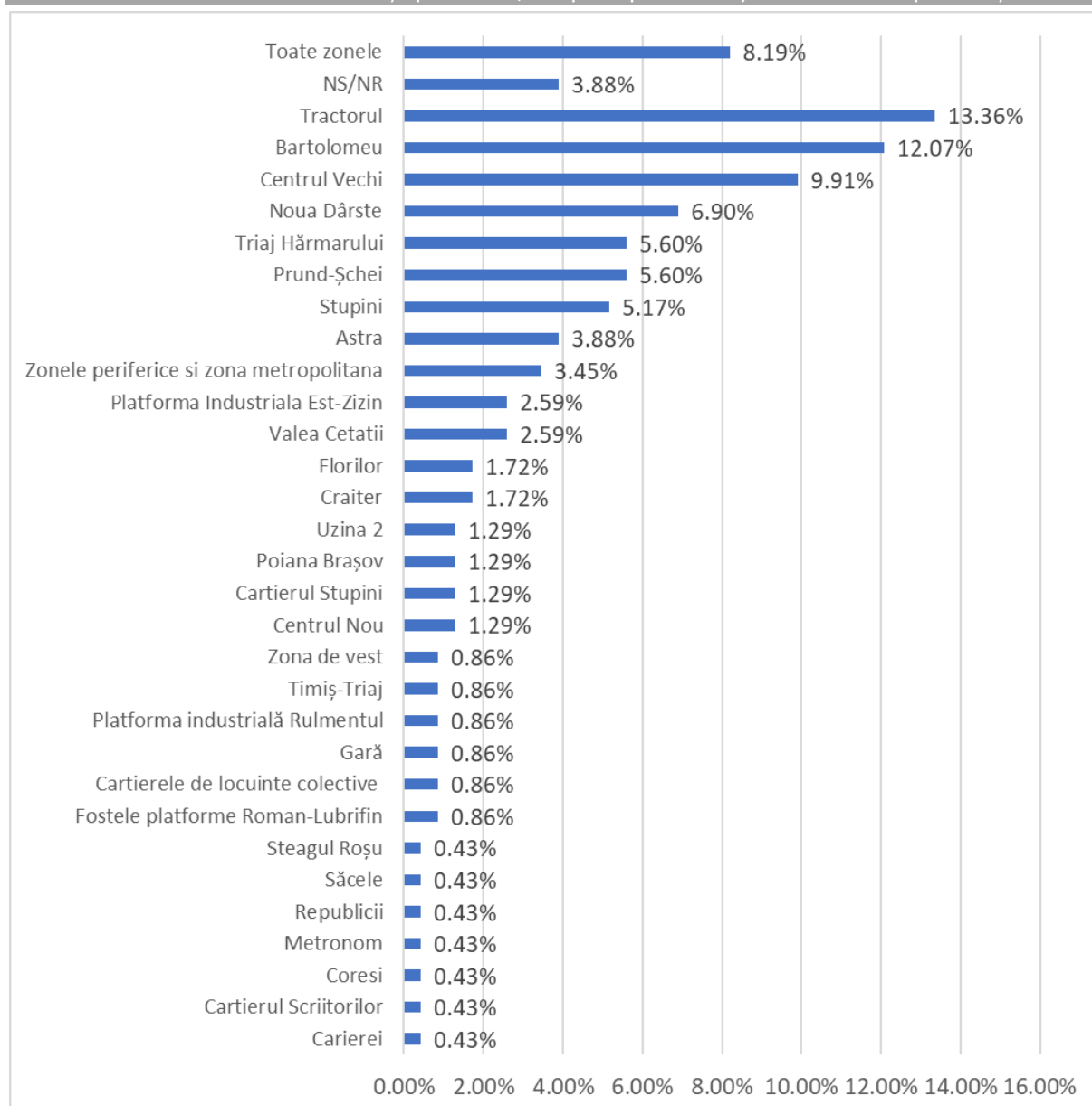

Figura 19. Zonele spre care ar trebui concentrată dezvoltarea Municipiului Brașov, în opinia profesioniștilor care au participat la studiul cantitativ

Sursa: Date colectate prin intermediul chestionarului și prelucrate de proiectant (Aky General Concept – Andreea Acasandre, 2021)

Profesioniștii care au participat în cadrul acestui studiu au fost rugați să menționeze care ar fi, în opinia dumnealor, principalele zone/cartiere ale Municipiului Brașov care ar necesita intervenții prioritare. Printre răspunsuri se remarcă un procent de 8,19% dintre participanți care au menționat că este prioritară dezvoltarea tuturor zonelor în mod egal. Totodată, aproximativ 3,88% dintre participanții la studiu au menționat că *nu doresc sau nu știu să răspundă acestei întrebări*.

În topul răspunsurilor primite cu privire la diversele zone se găsesc următoarele: **Tractorul, Bartolomeu, Centrul Vechi**. Se mai regăsesc, de asemenea, **Noua Dârste, Traj-Hărmanu, Stupini sau Prund-Șchei**. În proporții mult mai reduse au fost menționate și Astra, Platforma Industrială Est-Zizin, Valea Cetății sau zonele metropolitană și periferice, în general.

2.4. Centrul orașului în opinia profesioniștilor

2.4.1. Definirea centrului Municipiului Brașov, prin intermediul locurilor sale reprezentative, în opinia profesioniștilor

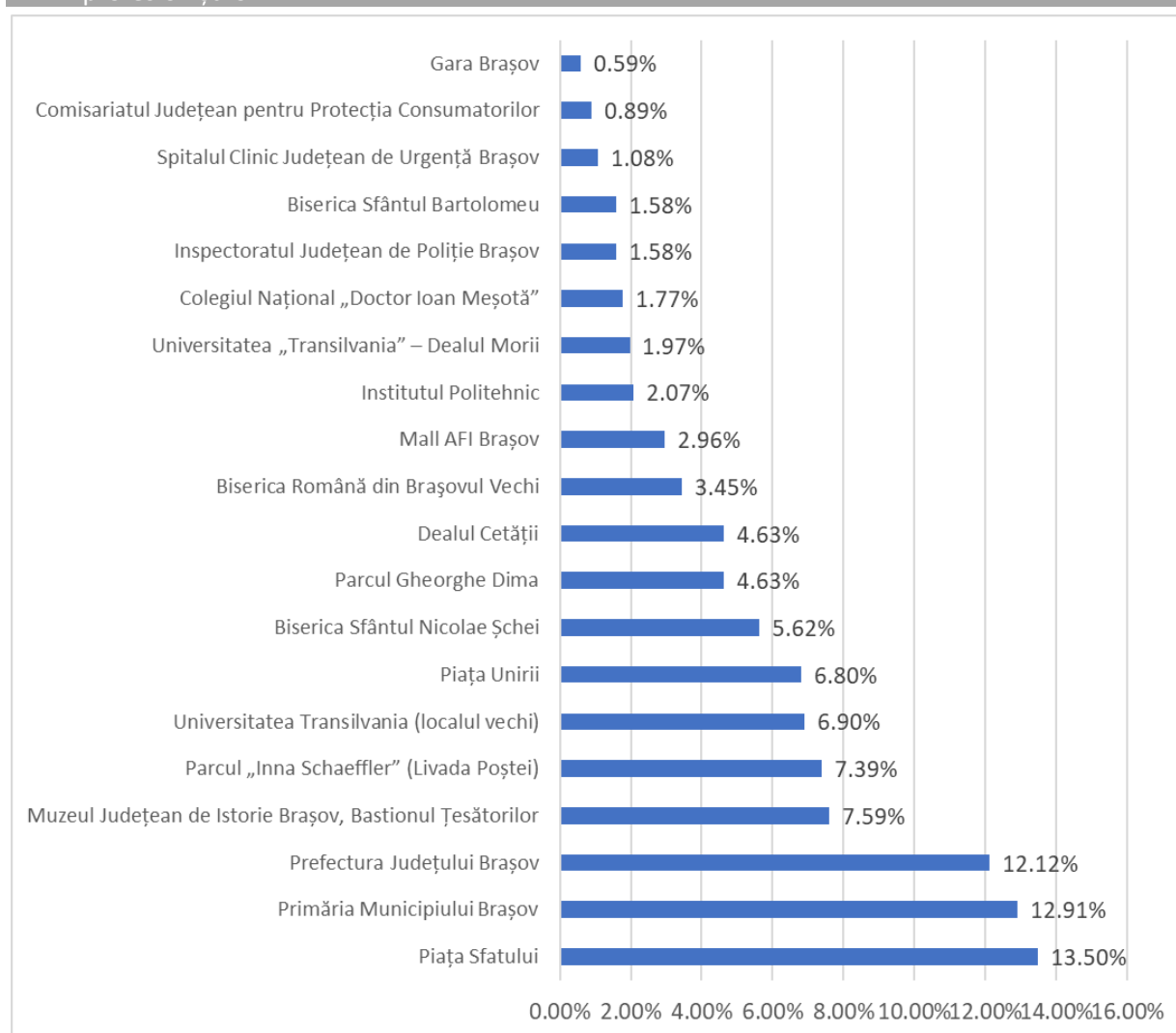

Figura 20. Locurile care se află în centrul Municipiului Brașov, în opinia profesioniștilor care au participat la chestionar

Sursa: Date colectate prin intermediul chestionarului și prelucrate de proiectant (Aky General Concept – Andreea Acasandre, 2021)

Profesioniștii care au participat în cadrul acestui studiu cantitativ au fost rugați să selecteze dintr-o listă predefinită, elementele ce fac parte din Zona Centrală a orașului, în opinia lor. Așa cum se observă în figura de mai sus, principalele locuri reprezentative prin care se definește zona centrală, în opinia locuitorilor, sunt: **Piața Sfatului, Primăria Municipiului Brașov, Prefectura Județului Brașov**. Se mai adaugă, totodată, și **Muzeul Județean de Istorie Brașov (Bastionul Țesătorilor), Parcul „Inna Schaeffler” (Livada Poștei), Universitatea Transilvania sau Piața Unirii**.

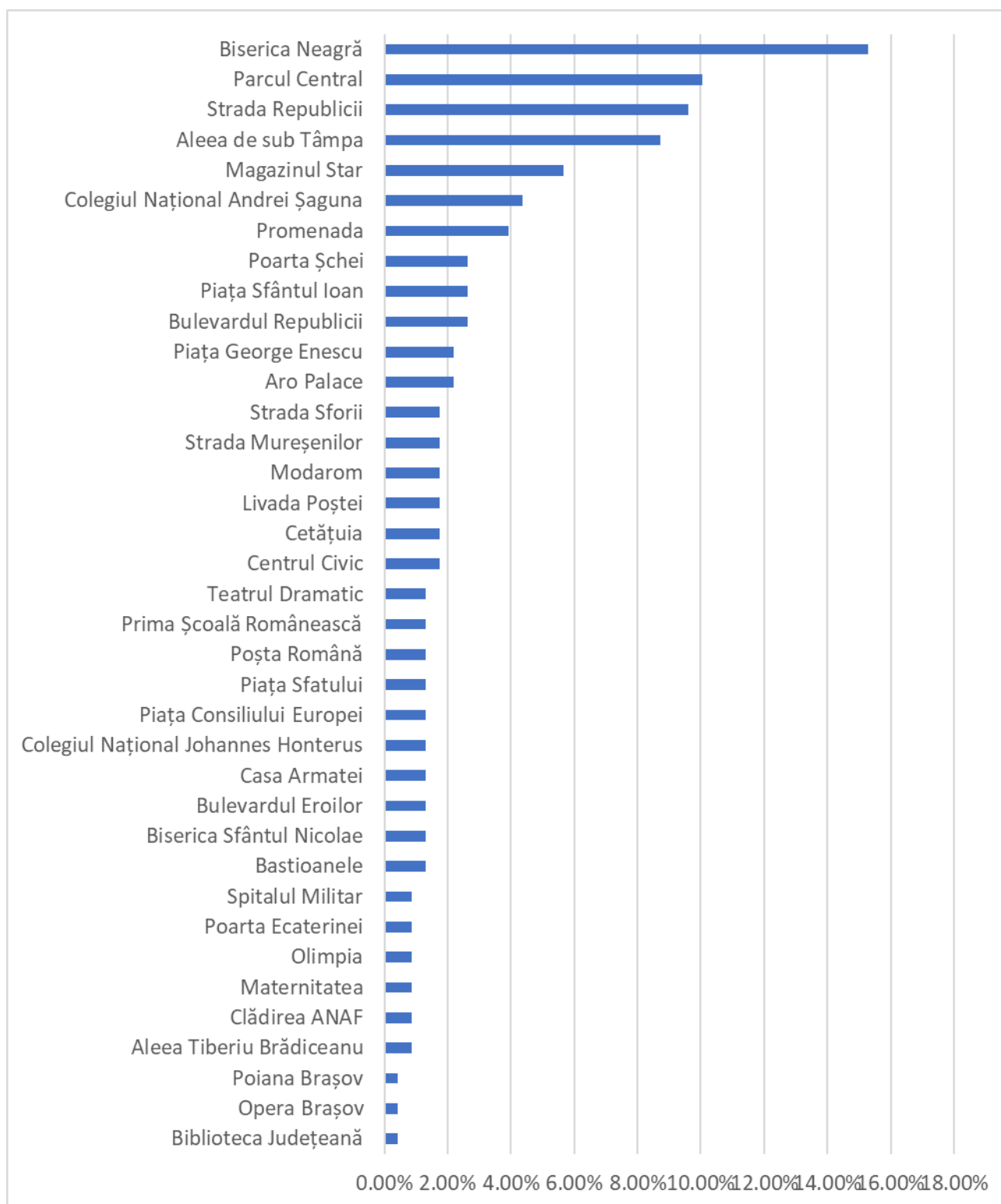

Figura 21. Alte locuri care se află în **centrul Municipiului Brașov**, în opinia profesioniștilor care au participat la chestionar, și care nu au fost menționate în lista predefinită

Sursa: Date colectate prin intermediul chestionarului și prelucrate de proiectant (Aky General Concept – Andreea Acasandre, 2021)

Alte locuri care nu era menționate în lista predefinită dar care fac parte, de asemenea, din zona centrală a orașului, în opinia participanților la studiul cantitativ sunt: **Biserica Neagră, Parcul Central, Strada Republicii, Aleea de sub Tâmpa sau Magazinul Star.**

2.4.2. Definirea centrului turistic al Municipiului Braşov, prin intermediul locurilor sale reprezentative, în opinia profesioniştilor

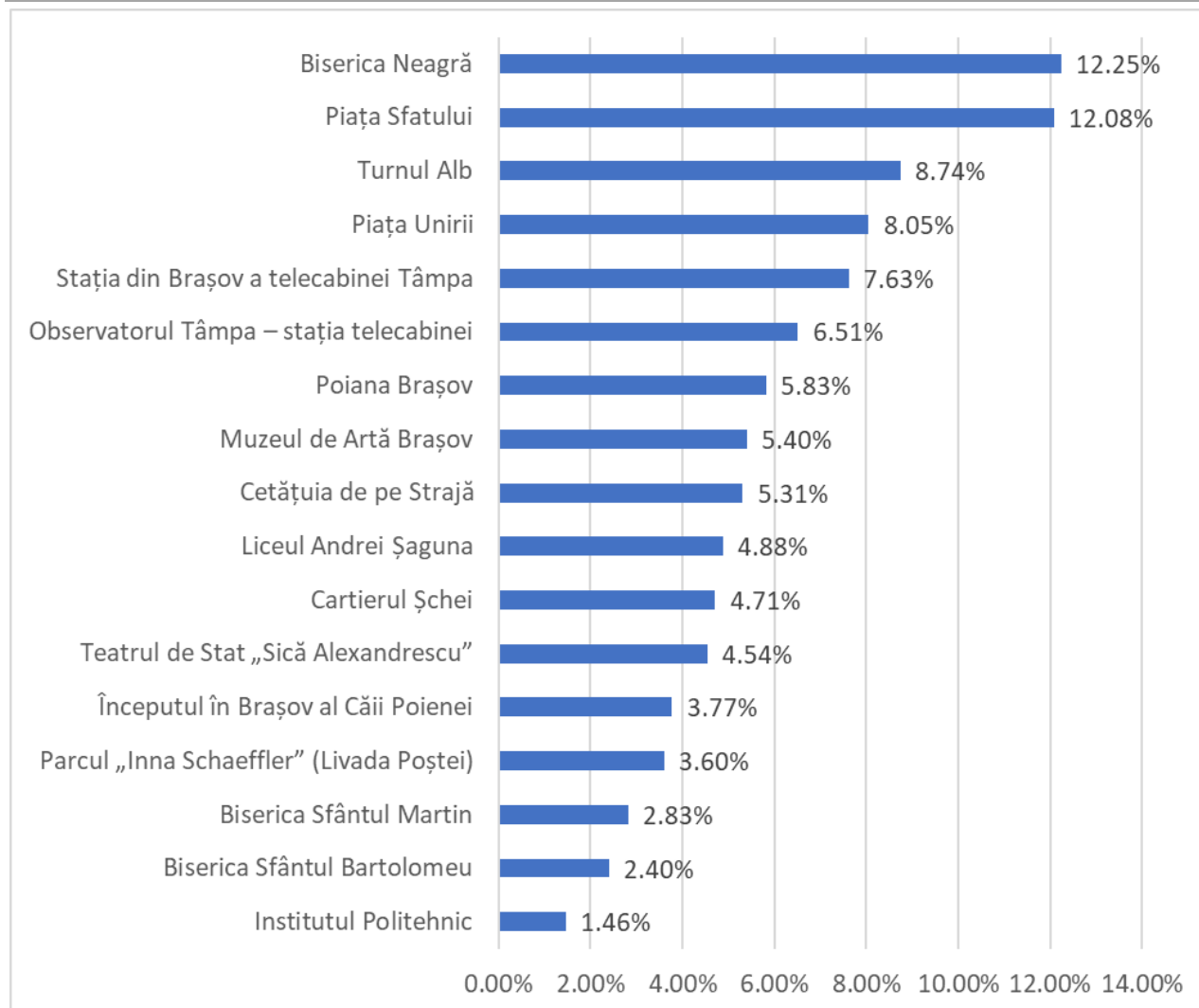

Figura 22. Locuri care se află în **centrul turistic al Municipiului Braşov**, în opinia profesioniştilor care au participat la chestionar

Sursa: Date colectate prin intermediul chestionarului şi prelucrate de proiectant (Aky General Concept – Andreea Acasandre, 2021)

Prin intermediul cercetării cantitative desfăşurate s-a dorit definirea Centrului Turistic, complementar definirii Zonei Centrale. Astfel, principalele zone reprezentative ce definesc Centrul Turistic, în opinia profesioniştilor care au participat la studiu sunt: **Biserica Neagră, Piaţa Sfatului**. Totodată, au mai fost menţionate şi **Turnul Alb, Piaţa Unirii, Staţia din Braşov a Telecabinei Tâmpa sau Observatorul Tâmpa**.

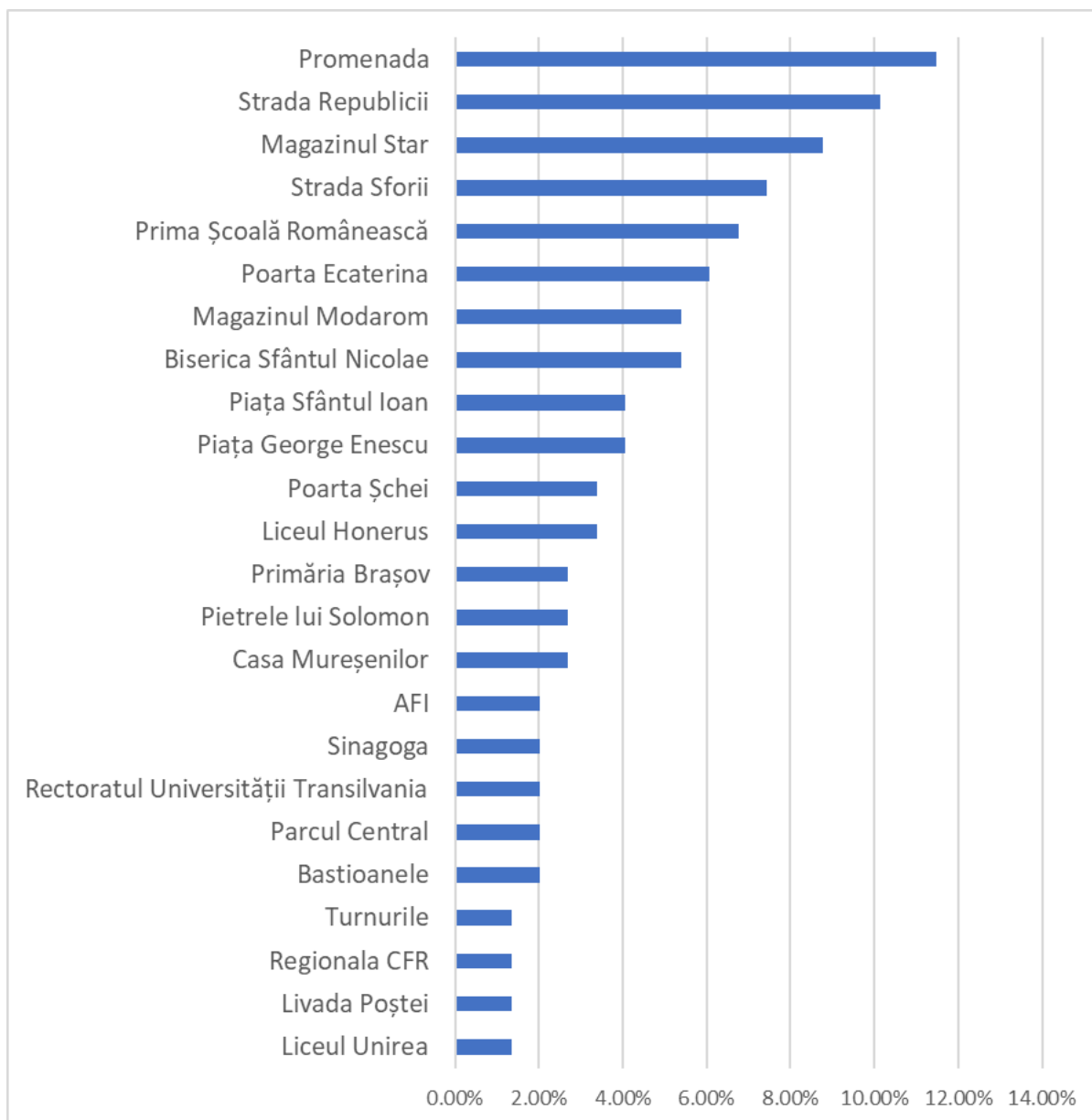

Figura 23. Alte locuri care se află în **centrul turistic al Municipiului Brașov**, în opinia profesioniștilor care au participat la chestionar, și care nu au fost menționate în lista predefinită

Sursa: Date colectate prin intermediul chestionarului și prelucrate de proiectant (Aky General Concept – Andreea Acasandre, 2021)

Rugați fiind să menționeze alte locuri reprezentative ce ar putea face parte din zona centrală turistică a Municipiului Brașov și care nu au fost menționate în lista predefinită, profesioniștii din cadrul cercetării cantitative au mai menționat și: **Promenada, Strada Republicii, Magazinul Star, Strada Sforii, Prima Școală Românească sau Poarta Ecaterina.** Într-un procent mult mai redus au mai fost menționate și *Magazinul Modarom, Biserica Sfântul Nicolae, Piața Sfântul Ioan sau Piața George Enescu.*

2.5. Zona periurbană și zona metropolitană a orașului în opinia profesioniștilor

Analiza critică a sondajului

2.5.1. Diagnosticul stării urbanistice actuale a Municipiului Brașov și analiza spațiului posibilităților sale viitoare de dezvoltare;

Municipiul Brașov, ca zonă urbană de importanță atât la nivel județean, regional cât și național, are în anul 2021 o dezvoltare inegală, lipsită de o viziune coerentă și clară pe termen scurt, mediu sau lung, generând astfel dezechilibre economice, sociale și nu în ultimul rând de cadru construit și natural la nivelul subzonelor componente (cartiere, zone, chiar localități din zona sa periurbană).

Dezvoltarea sa a fost în principal generată de atractivitatea turistică, bogata istorie urbană, multiculturalitatea și cadrul natural valoros fiind doar câteva dintre atracțiile zonei. Pe de altă parte, însă, această atractivitate a condus la o dezvoltare spontană a turismului local, concentrat în special în zona centrală, în detrimentul periferiilor. Atractivitatea localității a atras, totodată, un număr mare de locuitori veniți din diverse părți ale țării, generând astfel un necesar de locuri de muncă și spații locative. În plan local, acest fapt se traduce prin aglomerarea anumitor zone/cartiere ale orașului, creșterea foarte rapidă a numărului de locuitori în periurban și, implicit, insuficiența resurselor și dotărilor existente, care nu fac față dezvoltării rapide a localității.

În consecință, astăzi, cartierele, zonele și localitățile din periurbanul Municipiului Brașov prezintă o dezvoltare inegală dar cu consecințe la fel de grave asupra calității vieții locuitorilor, capacitatea de sustenabilitate a localității fiind periclitată de problemele apărute la nivel local și care se cer rezolvate cu celeritate. Dezvoltarea Municipiului Brașov și, deci, a zonelor sale componente (cuprinzând aici și localitățile din periurban) prezintă diferențe majore în ceea ce privește dotările, accesibilitatea și nu în consecință, nivelul de trai. Astfel, se remarcă, din perspectiva profesioniștilor participanți la studiu, dihotomia centru-periferie.

Municipiul Brașov, ca reședință de Județ și pol de dezvoltare la nivel național, este caracterizat de o accesibilitate dificilă, în special în punctele sale de inflexiune și contact cu zona periurbană. Totodată, remarcăm tendința de captare a populației din restul județului și din alte județe ale țării. Cu alte cuvinte, pentru perioada recentă, remarcăm o creștere constantă și rapidă a numărului de locuitori în special în zona periurbană, care, conform informațiilor primite din partea locuitorilor, utilizează serviciile și dotările Municipiului Brașov.

Este necesară intervenția administrației locale în sensul planificării coerente și integrate a dezvoltării Municipiului Brașov împreună cu zona sa periurbană. În cazul în care se ignoră procesele de dezvoltare teritorială, resursele umane și urbane existente riscă să fie periclitare, determinând astfel o deteriorare a spațiului construit și natural, aglomerare puternică a circulațiilor majore și în general, reducerea atractivității și calității vieții pentru locuitorii din întregul teritoriu menționat.

2.5.2. Ierarhia problemelor cronice și acute cu care se confruntă Municipiul Brașov , atât în momentul de față, cât și în viitorul scurt, mediu și lung, din perspectiva profesioniștilor;

Ierarhia problemelor actuale ale Municipiului Brașov

Conform răspunsurilor obținute în cadrul prezentului studiu, probleme majore cu care se confruntă Municipiul Brașov sunt legate de **fluxurile de trafic și probleme conexe generate de acestea**. Totodată, profesioniștii care au participat la acest studiu au menționat și probleme privind **necesitatea conservării și protejării patrimoniului natural**.

Astfel, ierarhizând aspectele dezavantajoase identificate de profesioniști, principalele 5 probleme sunt:

- **Dezvoltarea haotică a noilor ansambluri rezidențiale – 21.79%**
- **Poluarea și degradarea calității factorilor de mediu – 16.42%**
- **Trafic aglomerat – 15.93%**
- **Lipsa locurilor de parcare – 10.73%**
- **Lipsa investițiilor pentru protejarea și conservarea elementelor de patrimoniu natural – 10.41%**

Ierarhia posibilelor probleme viitoare ale Municipiului Brașov

Conform datelor primite din partea profesioniștilor care au participat la studiu cu privire la principalele amenințări cu care se confruntă Municipiul Brașov, în cazul în care nu se va interveni în rezolvarea aspectelor negative actuale, acestea privesc în mare parte tot aspectele privind **traficul și elementele conexe acestei problematice**.

Astfel, principalele 5 **posibile probleme viitoare** identificate de către profesioniștii care au participat la studiu sunt:

- Aglomerația – 21.82%
- Poluarea – 12.50%
- Dezvoltarea haotică a orașului – 10.91%
- Infrastructura – 9.32%
- Absența dotărilor publice – 7.27%

2.5.3. Analiza critică a soluțiilor propuse de profesioniști la aceste probleme, din care să reiasă nivelul de responsabilitate și pragmatismul soluțiilor imaginate, precum și viabilitatea mecanismelor de implementare propuse.

Printre principalele soluții discutate de către profesioniștii care au participat la studiu se numără **concentrarea pe oferirea de alternative la traficul auto, gândirea unei strategii integrate de dezvoltare a orașului** precum și **alte măsuri privind amenajarea și întreținerea spațiilor verzi, îmbunătățirea cadrului legislativ, rezolvarea problemei parcarilor**.

Pentru a răspunde problemelor cu care se confruntă orașul în prezent, menționează specialiștii care au participat la studiu, este necesară o definire clară a conceptelor și termenilor cu care operăm, o măsură menită să specifice clar regimuri de înălțime (pentru terenurile în pantă), specific local sau volumetric care sculptează și definesc imaginea orașului. Totodată, este necesară definirea unei viziuni clare asupra orașului, fiind punctat faptul că Municipiul Brașov are o dublă valență – atât de pol important local cât și de pol turistic. Astfel, în dubla sa calitate de zonă de producție și totodată turistică, localitatea trebuie să își definească foarte clar zonele de dezvoltare și vocațiile fiecărei zone în parte (Ex – Poiana Brașov – exclusiv turistică). Este adusă în discuție problema menționată anterior, privind definirea viziunii de dezvoltare, și în contextul extinderii foarte pronunțate în teritoriu. Desigur, coroborat cu această viziune strategică privind zonele funcționale este propusă și stabilirea strategiei de mobilitate prin intermediul căreia să poată fi deservite toate zonele orașului, fie că sunt ele cu specific rezidențial, de producție/servicii sau cu specific turistic.

În contextul mobilității, una dintre cele mai pregnante probleme din cadrul Municipiului Brașov, este cea a accesibilității și cu precădere cea a accesibilității zonelor noi, insuficient deservite de transportul în comun. Astfel, sunt propuse soluții ce aduc în prim plan dezvoltarea durabilă, menționându-se dezvoltarea integrată a unui sistem de căi ferate, coroborat cu prioritizarea transportului în comun, oferirea și încurajarea mijloacelor de transport alternativ precum și dezvoltarea cu precădere a centrelor de cartier pe sistemul orașului de 15 minute sau de 5 minute. Se remarcă faptul că toate aceste măsuri au o notă puternică de pragmatism, urmărindu-se desigur, reducerea necesității de deplasare către zonele deja constituite și aglomerate ale orașului și totodată, urmărindu-se scăderea poluării, a noxelor și a traficului înspre și dinspre oraș.

3. Rezumat – Sinteza studiului de fundamentare

3.1. Scopul studiului şi relevanţa pentru PUG

Planul Urbanistic General (PUG) reprezintă instrumentul principal al activităţii de urbanism la nivel local. Este o documentaţie cu caracter director şi de reglementare care stabileşte modul de zonificare a teritoriului administrativ, stabileşte şi delimitează teritoriul intravilan, zonele protejate, naturale şi antropice, stabileşte condiţiile de constructibilitate şi delimitează zonele cu restricţii. **Urbanismul** urmăreşte stabilirea direcţiilor dezvoltării spaţiale a localităţilor urbane şi rurale, în acord cu potenţialul economic, social, cultural şi teritorial al acestora şi cu aspiraţiile locuitorilor.

Activitatea de urbanism trebuie să se desfăşoare cu respectarea autonomiei locale, pe baza principiului parteneriatului, transparenţei, descentralizării serviciilor publice, participării populaţiei în procesul de luare a deciziilor, precum şi al dezvoltării durabile, conform cărora deciziile generaţiei prezente trebuie să asigure dezvoltarea, fără a compromite dreptul generaţiilor viitoare la existenţă şi dezvoltare proprie.

Planificarea urbană are o componentă umană şi socială care se referă la aspectele vieţii comunităţilor urbane: locuirea – construcţia de locuinţe, consolidarea locuinţelor degradate, amenajarea ansamblurilor de locuit; drumuri – amenajarea, întreţinerea şi modernizarea acestora; transport – fluidizarea traficului, salubritate, servicii de educaţie, de sănătate şi culturale accesibile populaţiei, dotări destinate recreării etc. A amenaja spaţiul urban înseamnă a regăsi la nivelul structurilor teritoriale funcţionarea optimă a tuturor acestor servicii.

Elaborarea PUG Municipiul Braşov este un demers de planificare participativ prin care comunitatea este chemată să-şi identifice şi să-şi ierarhizeze nevoile. Conform Ordinului nr. 2701/2010 pentru aprobarea Metodologiei de informare şi consultare a publicului cu privire la elaborarea sau revizuirea planurilor de amenajare a teritoriului şi de urbanism, informarea şi consultarea publicului se efectuează în toate fazele proceselor de elaborare sau actualizare a planurilor de urbanism şi de amenajare a teritoriului şi este parte integrantă a procedurii de iniţiere, elaborare, avizare şi aprobare a documentaţiilor de urbanism şi amenajare a teritoriului.

Principalele obiective ale activităţii de urbanism enunţate în Legea urbanismului sunt următoarele:

- îmbunătăţirea condiţiilor de viaţă prin eliminarea disfuncţionalităţilor, asigurarea accesului la infrastructuri, servicii publice şi locuinţe convenabile pentru toţi locuitorii;
- crearea condiţiilor pentru satisfacerea cerinţelor speciale ale copiilor, vârstnicilor şi ale persoanelor cu handicap;
- utilizarea eficientă a terenurilor, în acord cu funcţiunile urbanistice adecvate; extinderea controlată a zonelor construite;
- protejarea şi punerea în valoare a patrimoniului cultural construit şi natural;
- asigurarea calităţii cadrului construit, amenajat şi plantat din toate localităţile urbane şi rurale;
- protejarea localităţilor împotriva dezastrelor naturale.

Calitatea vieţii este definită în mod obiectiv de condiţiile economice, situaţia locuirii şi a mediului, educaţie, servicii de sănătate, locuri de muncă şi în mod subiectiv de percepţia subiecţilor asupra bunăstării şi a calităţii vieţii în societate. Calitatea vieţii determină atractivitatea oraşelor atât pentru oameni, cât şi pentru companiile de afaceri.

Cercetarea sociologică este în măsură să ofere o imagine cuprinzătoare a problemelor sociale din teritoriul de referinţă pentru ca activitatea de planificare urbană să cuprindă pe lângă aspectele fizice, spaţiale, şi aspectele economice şi sociale ale Municipiului Braşov.

Acest studiu este dedicat perspectivei profesioniştilor cu privire la dezvoltarea urbană, fiind structurat în baza unei metodologii de cercetare mixte – cantitativ şi calitativ. În cadrul anchetei socio-urbanistice pe care am realizat-o, a fost conceput un chestionar pentru a investiga nivelul calităţii vieţii populaţiei Municipiului Braşov şi a o consulta cu scopul evidenţierii unor cerinţe şi opţiuni pentru îmbunătăţirea vieţii în oraş. Totodată, au fost organizate patru focus-grupuri pe tematici destinate dezvoltării urbane precum: mobilitate, reţele tehnico-edilitare, monumente, dezvoltare funcţională a oraşului.

Realitatea socială este dinamică, de aceea se impune o interogare periodică a sa (ca şi o reconsiderare permanentă a politicilor de dezvoltare şi o examinare critică a eficienţei lor), având în vedere mai ales faptul că PUG-urile se

realizează la intervale mari de timp (aproximativ 10 ani), iar **anchetele care stau la baza lor au caracter de diagnostic la momentul elaborării PUG.**

Stabilirea ariilor de interes, care au fost abordate prin itemi specifici în cadrul chestionarului elaborat pe baza căruia a fost realizată ancheta socio-urbanistică, s-a făcut prin consultarea specialiștilor elaboratori ai diverselor studii de fundamentare.

3.2. Obiectivele și limitele studiului

Scopul prezentului studiu este **identificarea cerințelor și opțiunilor profesioniștilor, specialiști în diverse domenii ale dezvoltării urbane, privind măsurile care se impun pentru regenerarea și dezvoltarea diferitelor zone. Totodată, profesioniștii invitați la discuții precum și cei prezenți în cadrul focus-grupurilor organizate sunt locuitori ai Municipiului Brașov, fapt ce le oferă și perspectiva locuirii în acest oraș.** Obiectivele sunt următoarele:

- Identificarea principalelor elemente de potențial ale localității, în opinia profesioniștilor;
- Identificarea principalelor probleme la nivelul municipiului din punctul de vedere al profesioniștilor;
- Identificarea principalelor amenințări cu care se confruntă localitatea, în cazul în care aceasta își va menține tendințele de dezvoltare actuale;
- Identificarea unor propuneri de soluții pentru problemele identificate;

Principalele limitări ale studiului sunt determinate de structura eșantionului și de modul de distribuire al sondajului de opinie ca urmare a contextului pandemic actual. Astfel, structura socio-demografică a populației chestionate nu reflectă structura actuală a populației din Municipiul Brașov. Cu toate acestea, problemele, elementele de potențial, amenințările identificate de către respondenți sunt cele reale și acestea reflectă situația actuală a locuirii în această parte a țării. În ceea ce privește cele patru focus-grupuri desfășurate ca parte a acestei cercetări, participanții au fost desemnați prin invitație directă, în baza disponibilității. Totuși, problemele discutate reflectă un grad mare de complexitate, fiecare discuție având un anumit specific și discutându-se aspecte atât de nivel macro cât și de nivel micro.

3.3. Legătura cu alte studii de fundamentare

Studiul va fi corelat cu studiile de fundamentare 1.3.2. Hidro-Geotehnica, 1.3.3. Infrastructura tehnico-edilitară, 1.3.4. Circulația terenurilor și zonele cu destinații speciale, 1.3.5. Circulația și căile de comunicații, 1.3.6. Delimitarea spațiului aerian al Municipiului Brașov, 1.3.7. Altimetria, 1.3.8. Relații periurbane, 1.3.9. Infrastructura de servicii și cea industrială, 1.3.10. Patrimoniul natural și peisajul, 1.3.11. Patrimoniul construit, 1.3.12. Protecția mediului, riscuri naturale și riscuri antropice, 1.3.13. Locuirea și cartierele orașului, 1.3.14. Educația, 1.3.15. Sănătatea, 1.3.16. Agrementul și sportul, 1.3.17. Potențial turistic, 1.3.18. Operațiuni urbane, 1.3.19. Indicatori urbanistici de performanță, 1.3.20. Cetățenii, 1.3.21. Investitorii, 1.3.23. Societatea și demografia, 1.3.24. Activitățile economice, 1.3.25. Mobilitatea la nivel urban, periurban și metropolitan și 1.3.26. Reziliența urbană și schimbările climatice.

3.4. Concluziile sondajului de opinie

Studiul de față a avut ca scop identificarea principalelor puncte tari, puncte slabe, amenințări și soluții pentru remedierea aspectelor negative, din perspectiva profesioniștilor care au participat la studiu, specialiști în diferite domenii ale dezvoltării urbane. Principalele probleme identificate de către respondenți în cadrul chestionarului și menționate ulterior și în cadrul focus-grupurilor privesc, în primul rând, **degradarea fondului construit și infrastructura.** Astfel, au fost aduse în discuție probleme precum **dezvoltarea haotică a noilor ansambluri rezidențiale, poluarea și degradarea calității factorilor de mediu, traficul aglomerat.** Totodată, privind viitoarea dezvoltare a orașului, dacă acesta își va continua tendințele actuale, profesioniștii care au participat la studiu menționează faptul că există amenințări privind **creșterea aglomerației, a gradului de poluare din oraș, continuarea dezvoltării haotice.** Au fost punctate aspecte privind infrastructura, menționându-se faptul că aceasta nu reușește să facă față dezvoltării accelerate a orașului. Acest aspect este valabil tuturor orașelor mari, dezvoltate, care atrag populație numeroasă din localitățile mai reduse ca dezvoltare, cum sunt comunele și orașele mici. Astfel, principalele măsuri propuse de către profesioniștii care au participat la studiu pentru remedierea aspectelor negative cu care se confruntă orașul în momentul de față privește **concentrarea pe oferirea de alternative la traficul auto, gândirea unei strategii integrate de dezvoltare a orașului precum și alte măsuri privind amenajarea și întreținerea spațiilor verzi, îmbunătățirea cadrului legislativ, rezolvarea problemei parcarilor.** A fost adusă în

discuție și **problematica dezvoltării durabile, impunându-se rezolvarea tuturor aspectelor negative printr-o gândire sustenabilă**. Toate măsurile discutate și rezumate în cadrul prezentului studiu vin ca urmare a unei vaste experiențe din partea respondenților, toate acestea fiind studiate și analizate în prealabil de fiecare participant în parte.

4. Bibliografie și surse

4.1. Documente strategice

- Ministerul Mediului și Dezvoltării Durabile, Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare; Centrul Național pentru Dezvoltare Durabilă, Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă a României, Orizonturi 2013-2020-2030, București, 2008

4.2. Documentații de amenajarea teritoriului și urbanism [inclusiv studii anterioare]

- Popescu-Criveanu, Irina, Popescu-Criveanu, Șerban, Bâlici, Ștefan, Iliescu, Marina et al. (Quattro Design), Studiu istoric – Amplasare construcție provizorie – Imobil Piața Sfatului nr. 12-14 (Casa Hirscher), Brașov, mss., martie 2006.

4.3. Surse bibliografice

- Ancheta sociologică și sondajul de opinie. Teorie și practică, 2001, București Polirom
- Barometrul-Urban Barometrul Urban. Calitatea Vieții în Orașele din România
- Ce locuințe caută românii în pandemie?
- Comunități marginalizate din zone urbane și rurale. Potențialul IT pentru o creștere economică sustenabilă
- 2019, Coordonate ale nivelului de trai în România. Venituri și consumul populației, București, Editura Institutului de Statistică
- Dicționar de geografie umană, 1999, București, Corint
- Disparități și fluxuri în fundamentarea social-economică a regionalizării administrative a României, 2013, Bucharest http://regionalizare.mdrap.ro/wp-content/uploads/2013/04/Raport-de-progres-2_CONREG.pdf
- ESPON, Structuri și relații teritoriale în România
- Evoluția PIB-ului României la nivel județean și regional în 2019. Cele mai performante județe
- INFOGRAFIC. Cu cât e România mai bogată după 20 de ani. Aderarea la UE a redus masiv decalajul economic.
- Interdisciplinarity, 2002, London Routledge
- Interdisciplinarity: History, theory, and practice. Wayne State University Press 1990
- Locuirea urbană. Schiță pentru o abordare evolutivă, 1985, București, Editura Tehnică București
- Măsurarea impactului descentralizării asupra echității și egalității populației, 2012, Economică, 4 (82)22-31
- Mic lexicon ilustrat al noțiunilor de sistematizare, 1983, București, Editura Tehnică
- O introducere în orașele de 15 minute, viitorul vieții orașului
- Opinia publică. Persuasiune, propagandă, manipulare, 2020, București, Editura Institutului de Științe Politice și Relații Internaționale "Ion I.C. Brătianu"
- 2017 Orașe-Magnet. Migrație și navetism în România, București, World Bank Group
- Orașul 2013 [1905] București Editura All
- Orașul în 15 minute - între ideal și real
- Orașul sfertului de oră: cum să ajungi în 15 minute oriunde ai nevoie într-o zi obișnuită
- PIB-ul pe regiuni în România, între 44% și 160% din media UE. Bucureștiul, peste Berlin, Roma sau Viena
- Planul Regional de acțiune pentru învățământul (PRAI) 2016-2025 - Regiunea de Dezvoltare Centru
- Polii de Creștere
- Pour un urbanisme de projet. De l'aménagement au renouvellement urbain, 2011, Paris, Ellipses Edition Marketing
- Psihologie socială. Studiu interacțiunilor umane, 2013, București, comunicare.ro
- Raportul de țară din 2020 privind România
- Social Influence: Compliance and Conformity
- Strategia Națională pentru ocuparea forței de muncă 2021-2027
- Studiu Regional. Situația forței de muncă în Regiunea Centru și nevoile de dezvoltare ale sistemului de formare profesională
- The Consumer Society, Myths & Structures, 1998, London Sage Publications
- The death and life of great American cities, 2016, New York Vitae
- 1986, The forms of Capital
- The Post-City Age, 1996, Londra Routledge
- Tineri în România. Grijă, aspirații, atitudini și stil de viață, 2014, București, Friedrich Ebert Stiftung
- Urbanism as a way of life, 1938, New York Routledge

4.4. Surse cartografice și iconografice

- MDRAP, Atlasul teritorial al României
- Alte surse semnalate în hărți

4.5. Surse statistice

- *** (2012), Anuarul Statistic al României, INS, Bucureşti.
- ESPON, EUROSTAT, Insee – Tempo, MDRAP
- Alte surse semnalate în text şi hărţi.